

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HÖGEMÅN

ILLUSTRERAD TIDNING

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 21 MAJ 1916.

HUFVUDREDAKTÖR:
ERNST HÖGMAN.RED.-SEKRETERARE:
ELISABETH KREY.

HOS MARIA SCHILDKNECHT.

Tolkarinnan af Strindbergs kvinnogestalter i öfvertygande kraft.

— ATT DET KAN finnas en så vacker utsikt på Östermalm! utbrister ovillkorligt den besökande, då hon kommer in till fröken Maria Schildknecht, och denna nickar instämmande utan att bry sig om det missvisande i uttrycket och det underkännande af det förnäma Östermalm, som det innebär.

Det hemtrefliga rummet med solfärgade gardiner och gamla möbler i biedermeierstil, som omsluter oss, har verkligen en för Östermalm ovanlig utsikt. Utom ett stort stycke himmel, en riklig himmelskupa med en frans af gröna träd och Oscarskyrkans ledsamma torn vid horisonten ser man från fönsterna några solbrynta gamla tegeltak och en stor grusbelagd sandplan, där just nu några beväringar motionera en ungdom. Det är positionsartilleriets gamla gård, som här uppifrån i ett

hus vid Styrmansgatan ter sig mera hemtrefligt dansk än svenkt högtidlig och militärisk. — Hela min barndom, säger fröken Schildknecht, har jag bott i ett hus med utsikt öfver Johannes kyrkogård, och när jag sen själv satte bo kunde jag inte tänka mig möjligheten af att sitta och stirra i en husvägg. Jag hade ju varit tvungen att göra det några

E. Holmén foto.

år, men när jag kunde rå mig själf och fick det så här bra, då ville jag ha himmelen till granne som förr. Ja, det förefaller mig verkligen underligt ibland, då jag sätter mig ner och tänker: är det verkligen du som har det så bra, som är anställd vid Dramaten och får roller, riktiga roller att spela! I tio år

andra plans roller alltså, under det att fröken Flygare och fru Falck delade hjällinnefacket mellan sig. Min första roll på Dramaten var Kristina i Mäster Olof. Det var en ofattlig lycka att ha en roll, en riktig roll och på Dramaten till på köpet. Jag är rädd för att publiken inte hörde mig något vidare den första kvällen, van som jag var

Och af Shakespeares Ofelia i hennes ljufva brustenhet.

har jag gått och väntat och jag förstår inte nu hur jag höll ut! Gnistan, säger ni? Snarare var det väl, att jag inte kunde och inte ville göra någonting annat än spela. Studerade en hel del gjorde jag och höll uppläsningar, för att inte folk alldeles skulle glömma bort, att jag fanns till, men från 1899, då jag nyss lämnat Dramatens elevskola och dansade älfva en hel vinter i landsorten i Den förgyllda lergöken, till engagemanget vid gamla Intima teatern 1908 hade jag faktiskt inte stått på en scen.

— Gamla Intima teatern! Ja, var det inte stämning öfver den! Den lilla salongen med sina draperier i varma toner, sällskapsrummen för publiken, hela den prägel af intimitet, som man verkligen lyckats få fram. Där gjorde jag sådana roller som Modern i Mäster Olof, Mère Cathérine i Brott och Brott, bärande

Fröken Schildknecht som Kristina i "Mäster Olof".
Hamnquist foto.

att tala på Intimans lilla scen, så helt olika mot det stora scenrummet på Dramaten.

Hvad för slags roller jag tycker bäst om att spela? Om jag tycker om de bittra, inbitna kvinnorna eller de resignerade, ödesmärkta, som jag ibland framställt och som förekomma i den engelska dramatiken? Jag skall säga er att den nya engelska dramatiken är mycket gifvande, men den kräver en helt annan publik än vår, som vill ha allting på en bricka och aldrig göra sig besvär att tänka.

För minnet stiger upp bilden af fröken Schildknechts Annie i Galsworthys Kamp, den hjärtsjuka arbetarhustrun, som strejken tar lifvet af. För den som skrifver dessa rader var hon den enda mänskliga varelsen i denna lika överkliga som besynnerliga kasper-teater, som Dramatens artister gjorde af Galsworthys arbetsgifvare och arbetslösa proletärer. En annan roll, af engelskt ursprung också den, är Janet i Rutherford & Son, ett förkroppsligande af den årslånga bitterheten, hatet som slår in och som långsamt förfär en varelse.

— Och Strindbergsrollerna? blir nästa fråga. Skulle ni inte t. ex. ha velat spela Henriette i Brott och Brott?

Men fröken Schildknecht slår ifrån sig med bägge händerna. — Men hvarför inte Henriette, då ni i alla fall lyckats så förträffligt med Tekla i Fordringsägare, som är åtminstone köttslig kusin till Henriette.

— Jag var förtviflad, då jag skulle spela Tekla. Jag sa hela tiden under det vi repeterade: Det här går inte! Jag passar inte för rollen, men jag har inte bedt om den och jag kan inte hjälpa om det går gale. Ja, och så på generalrepetitionen, då jag var sminkad och kostymerad... då visste jag precis hur det skulle vara. Men det hade varit att vränga ut och in på mig själf, att locka fram sidor af min varelse, som jag knappast visste att jag ägde.

Men hvad allt bär icke den skådespelska inom sig, som i sitt galleri af kvinnogestalter kan räkna både Tekla, den instinkt-

betonade, tjusande, farliga och Ofelias ljufhet och brustenhet.

— Och den nu nästan avslutade säsongen?

— Den har varit oerhördt arbetsam. På förmiddagarna undervisar jag i Dramatens elevskola och så är det ju repetitioner och om kvällarna spelar man. Mina roller har jag mest läst in om nätterna. Lyckligtvis har jag ett så ovanligt godt minne, att det mesta fastnar under repetitionerna. Nya roller jag haft? I Mikael Lybecks Bror och syster, i Preciöserna — det var roligt att få försöka någonting nytt, när det nya är så trefligt som Molière — en skolmamsell i Blommor i drifbänk och slutligen Goda Gärningar i Enhvar. Kan ni förklara mig, hvarför Enhvar har haft en sådan publikframgång? En modesak att ha sett den, säger ni. Ja, det ser nästan så ut, det ser nästan så ut, upprepar fröken Schildknecht tankfullt, som om hon inte vore riktigt tillfredsställd med den förklaringen. — På mig verkar den så sammanblandad af nytt och gammalt, men det är onekligen en intressant sak att spela och scenanordningen med den höga trappan och katedralen, utbyggnaden öfver prosceniet var en eftergift för moderna scentekniska kraf, som vi inte alltid göra hos oss.

Det är egentligen mycket otacksamt att intervjua folk. Om de verkligen ha något på hjärtat, kan man vara ganska säker att de dölja det, ifall de icke höra till den reklamhungeriga hopen, som vill ge hvad som helst, sitt hufvud, om de hade något, sitt hjärteblod, om det begärdes, för att bli omskrifna i spalterna. Hvad de ha på hjärtat är ingenting annat än: Skrif om mig! Ljug gärna en smula, piffa upp mig eller förtala mig, om det inte kan gå af för bättre pris, men skrif, skrif. Sådan är icke Maria Schildknecht. En alltför stor anspråkslöshet hindrar henne att tala om sig själf, annat än i de njuggaste, knappaste ord, och endast med försålligt formulerade frågor har hon förmåtts att ge några små notiser om sig själf. Nå, man talar inte med en vildt främmande människa om sina drömmar och förhoppningar och att för en utöfvande konstnär förklara hur han eller hon när sina resultat är lika omöjligt som för en vanlig dödlig att komponera en symfoni.

Ro och ensamhet för att nå harmonin i lifvet som i sina verk, det är hvad fröken Schildknecht kräver för sin person, och hon är säkert icke synnerligen angelägen om att utom scenen bli utställd för offentligheten i den form vi nu gifvit henne. Men bland Iduns läsekrets har hon redan så många vänner, som glädjas öfver det sant mänskliga draget hos alla hennes skapelser, vare sig de röra sig i en gammaldags salongskomedi, där det artificiella är som ett vackert arbetadt pansar för skådespelaren, eller i en Strindbergsdram, darrande af lifvets kraftiga snabba puls.

ELISABETH KREY.

Backstugan.

Västkusthistoria af FREDRIK NYCANDER.

DEN LÅG PÅ DEN SOLIGA FJORDBACKEN. Grå af ålder var den, massa växte på taket. Små voro fönsterna, dörren så låg, att man måste böja hufvudet för att komma in. I krukor och anjovisburkar stodo blommor innanför rutan. Utmed långväggen,

Fröken Schildknecht som Tekla i "Fordringsägare". Jæger foto.

som vette mot söder, slingrade sig murgröna. Solrosor prunkade på den lilla rabatten.

Det var en eftermiddag i högsommaren. Ingen vind drog genom granskogen, vid hvars bryn stugan stod. Fjorden låg blank, ingen våg slog bland strandstenarne. Hett var det, hade inte regnat på länge. Hvarje morgon höjde sig solen i gyllene prakt, lyste hela dagen i skylös luft, dalade blodröd mot ett berg, efterlämnade ett violett dis, som slöjade branter och dungar, siande om fortsatt torra.

Skogsliderna voro gulsvedda, stugbacken bränd, kunde ej hålla sig fuktig, fast den låg sankt. Fåglarne sjöngo ej, människor orkade knapp tala. Djur och natur försmäktade.

Gamle Mathias satt på trappstenen, pustade i värmen. Han var klädd i ett par slitna tofflor, dito byxor och skjorta. Hade ingen mössa på hufvudet.

Myggorna surrade kring gamlingen. Han fick ett sling på sin ena håriga hand, kliade sig, hötte åt flygfäna. Drog sig så i åldringsskäggat och sade för sig själf:

— Jaha, nu fick Arvid en hvilling, men Gerda får inget!

Denna reflexion gällde sonen och sonhustrun, som rott ut från strandens plankbrygga och nu sutto i sin eka och fiskade.

Gubben tillade på de bägge ungmänniskorna därute.

— De få nog till koket, mumlade han. Mer blir det inte, för fisken är för lat att bita i värmen. Och ändå går han i sjön.

Han menade, att i vattnet var svalare än i luften. Det hade han förstas rätt i, men vattnet var ovanligt varmt, väl uppe i tjugofyra grader och svalkade blott obetydligt.

— Nå, jag skulle väl göra något nyttigt, tyckte Mathias, steg med möda upp från trappstenen och stultade på sina stela ben till snickarkammaren, som var hopbyggd med stugan.

På golfvet låg fullt med spån. I spånen stod en än ej färdig, lång låda, bredare i ena ändan. Detta skulle bli Mathias' likkista. Han ville själf himra den, för att sonen och

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	< 3.50	Halft år.....	> 5.—
Kvartal.....	< 1.75	Kvartal.....	> 2.50
Månad.....	< 0.75	Månad.....	> 0.90

Iduns byrå och expedition, Mästersamuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10—4.
 Red. Högman: Riks 86 60. Allm. 4 02. Kl. 11—1.
 Verkst. direktören kl. 11—1. Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonpris:

Pr millimeter enkel spalt:
 25 öre efter text. Utländska annonser:
 30 öre å textsida. 30 öre efter text. 25 öre
 å textsida. 20 % förh.
 20 % förhöjning för särsk. för särsk. begärd plats.

Den moderna husmodern och hennes praktiska uppgifter.

För Idun af GERTRUD och PETER NORDEN.

II.

Hvad kan jag gifta mig på?

NÄR KRIGET VARAT ETT ÅR, OCH DYRTIDEN hunnit att sätta ordentliga märken i folks medvetande, fann en Stockholmstidning ögonblicket psykologiskt att till läsekretsens diskuterande framställa frågan: "Giftnas eller icke på 3,000 om året?"

Deltagandet från läsarnes sida blef genast mycket lifligt, hvilket visade att det var en aktuell punkt man vidrört; men som nästan alltid i dylika fall ledde dock diskussionen icke till något resultat och minst af allt "utgjorde den svar på frågan". Å ena sidan kom armodet i cylinder till tals, ämbetsmannen med ungefär dubbla den proponeerade inkomsten, hvilken med den trötkördes och utpinades feberaktiga ifver framhöll, hur litet ens hans jämförelsevis stora inkomst förslög. Å andra sidan tog förnöjsamheten i småborgerlig habit till orda, och man hade tillfredsställelsen konstatera, att det ändå finns förståndigt folk, som kunna rätta mun efter matsäcken, och hvilka förnimma denna anpassning icke som ett olidligt tryck utan som en moralisk seger. Men af förståelse för andra parten, af det rätt svärgripbara "kommer an på", som väl ändå utgör den uppkastade frågans väsentliga innebörd, såg man föga. *Quod licet jovi, non licet bovi* — det som passar för den ene, passar inte för den andre. Ja, man skulle kunna tumma på ett annat talesätt och säga: den enes bröd, den andres död. Om man utgår ifrån att frågan gällde, att ge dem som tvekade inför den skickesdigra inseglingen i äktenskapets "lugna hamn" — en hamn, där dock så många förlisningar tima! — ett på erfarenhet grundadt råd, så var resultatet mindre än noll: förbryllande i st. f. upplysande. Ty allt hvad som svarades, lät så: "Det har inte gått för mig — för guds skull akta er!" eller "Jag har lyckats utmärkt — gif er ni bara!"

Man kan dock icke "råda" en människa genom att hänvisa till sig själf, utan endast genom att hänvisa till henne själf. Ty det kommer an på, icke mig, utan den andre. Det är han — eller hon — själf, som skall pröfva och besluta efter sina förutsättningar. Det finns icke ens två bär, som äro fullkomligt lika, ännu mycket mindre två äktenskap.

Det är för både individen och samhället af den allra största betydelse, att just denna fråga blir ordentligt genomtänkt af hvar och en, för hvilken den träder öfver aktualitetens horisont. Och den bör icke formuleras med hänsyn till en godtyckligt vald afgränsning, utan upptagas i hela sin allmängillighet: "Hvad kan man gifta sig på?" Endast så kan man hoppas att finna något svar på densamma, som, vederbörligen anpassadt på det särskilda fallet, äger tillämplighet för lifet hvar.

Oräknade generationers traditioner ha låtit den uppfattningen gå i blodet på medelklassens kvinnor, att äktenskapet åtminstone befriar dem från kampen om bröststycket. Men äfven om detta förr var fallet, så gäller det för visso inte längre nu! Se vi sanningen

i hvitögat, så finna vi i stället att blott ett jämförelsevis litet antal män kunna bjuda och för framtiden betrygga för sina hustrur en bekymmerfri existens. Anledningarne härtill äro flera. Somliga säga, att "nutidens kvinnor äro så pretentiösa", andra att felet ligger i kvinnans ekonomiska konkurrens med mannen. Äter andra skylla på "de dyra tiderna" eller "stockningen i storstäderna". Men hvad som nu öfverskyddar alla andra mer eller mindre verkliga "orsaker" är det påtagliga faktum, att världskriget tvingat tiotusentals kvinnor att ställa sig ansikte mot ansikte med lifvets hårda nödvändighet. Och den hårda nödvändigheten går ut på att hålla kropp och själ ihop, att skaffa ett tak öfver våra hufvud, mat och kläder för vår kropp; sådant skydd och sådan näring, som sätter oss i stånd att ge barnen en sund kropp; sådan andlig näring och stimulus, som ger oss och dem en sund själ. Och allt detta är icke sådant som "växer på träd", ens i äktenskapets världliga lustgård.

Äfven om inga kurser fluktuerade och ingen prisstegring funnes, skulle ingenting i denna värld, där "allt flyter", vara så relativt som penningens värde. En summa, som för den ena människan ter sig som nyckeln till allt hvad hon i sina djärfvaste ögonblick drömt om lifvet, representerar för den andra ett obönhörligt "får ej vidröras". Och hvad som gör skillnaden så stor är ofta ganska litet: vid en half grads frost fryser det, vid en half grads tö smälter hela härligheten, och ändå är temperaturskillnaden blott en enda liten grad! Den som har 1 krona öfver af veckans inkomster är skuldfri, den som saknar just en krona för att göra allting klart har redan det ekonomiska tryckets första hulling i skinet, och den hullingen har en stor benägenhet att tränga djupare in, men kan endast med svårighet dragas ut.

Hvad en penningssumma är, beror på samtliga andra omständigheter i ens lif, och inrikan man därför börjar kalkylera hvad man "kan gifta sig på", måste man göra sig reda för hvilka dessa bestämmande faktorer äro och hvilken fingervisning de ge.

I hvilket hem har man vuxit upp, och hvilka äro de vanor, som i dess hägn blifvit ens andra natur? Hvad är mannens verksamhetsområde, och hvilka kraf ställer detta på familjen? Äro alla dessa kraf verkliga och berättigade, eller äro somliga blott konventionella och oväsentliga? Hvad har man för pretentioner på lifvet, hvilket framtidsmål uppställer man för sin sträfvan? Skall det nya hemmet grundas i staden eller på landet, i storstaden eller småstaden? Med hvilket kapital börjar man, kapital i inskränkt mening, och i form af god hälsa, kunskaper och talanger? Sätter man ett eget skuldfritt bo? Hur långt förslå utstyrsel och bostättning? Hur är man rustad att möta det oförutsedda? Bygger man utan vidare på, att modern icke blir klen efter barnsängens? Ser man på mannens framtidsutsikter med grundade förhoppningar? Har man någon utväg i reserv att gripa till, om kalkylen af i dag slår slint? Se där några af de punkter, som det gäller att pröfva, och som vi här må ägna litet närmare granskning.

Från hvilket hem kommer man, och hvilket är mannens verksamhetsområde? Dessa båda faktorer äro afgörande för de pretentioner man uppställer å egna och barnens vägnar.

Har den unga flickan så långt hon kan minnas tillbaka haft ett välmående och hvad man kallar godt hem, där allt gjorts för hennes trefnad och bästa? Har hennes enda åliggande varit att ta emot en god uppfostran eller har hon redan tidigt fått lära sig att hjälpa föräldrarna i deras sträfvan för en existens?

För den som haft en bekymmerfri uppväxt- och ungdomslid med alla en god uppfostrans förmåner och med den stimulus, som följer med bildad omgivning och vänkrets, är det mycket svårt att finna sig i de oundvikliga inskränkningar och försakelser, hvilka en begränsad inkomst tvingar till. Man har väl ändå sina vänner kvar? Sina böcker, sin musik? Sitt förråd af minnen att lefva på? Men får man också möjlighet att behålla kontakten med vännerna? Får man tid att läsa och spela? Hvarom icke så gör man snart den vemodiga upptäckten, att äfven de dyrbaraste och mest lefvande minnen blekna och förlora förmågan att ge den lilla stöt i hjärtat, som kommer blodet att flyta varmt. Minnen måste också ha någonting att lefva af!

Det är en svår och oftast långsam process att anpassa sig efter förändrade lefnadsomständigheter, vare sig förändringen sker till större eller mindre förhållanden, och den som väntar att få "lefva som förut" bör därför pröfva om de ekonomiska förutsättningarna efter äktenskapet också bli som förut? Och hvar är den mor, som inte önskar att få ge sina barn lika god omvårdnad och lika god uppfostran som hon själf åtjutit, eller bättre?

De talanger och färdigheter föräldrarna själfva eller barnen ha, vill man naturligtvis inte låta ligga i träde, men hur anspråkslösa de än äro, så kräfva de alltid om icke kontanta medel, så dock nå g o n tid och nå g o t öfverskott af krafter för att vidmakthållas.

Hvilka kraf ställer mannens yrke eller samhällsställning på honom och familjen? Måste han bo i en mera exklusiv stadsdel, måste familjen representera i kläder och annat? Det finns få, kanske inga sysselsättningar där det dagliga ruinarbetet är allt som behöfs för att hålla mannen i god form och sätta honom i stånd att s. a. s. bevaka sina framtidsmöjligheter. Ens framgång i lifvet beror till stor del på ens förmåga att hålla sig å jour med och i kontakt med hvad som händer och sker både inom ens eget verksamhetsfält och ute i världen för öfrigt. Förutsättningen därför är en viss grad af ekonomisk rörelsefrihet, och äfven om denna kostnadsfråga synes att ligga fämligen aflägsset från "bosättningskalkylen", bör man dock icke försumma att ta den i tillbörligt betraktande.

Det är en så "lofvande ung man" den unga flickan går i brudstol med? Godt och väl — kommer löftet att hållas, att kunna hållas? Lägges måhända bördan af äktenskapets ansvar för tidigt på mannens skuldror, medan han ännu borde ägna hela sin kraft

För vår- och sommardagar — Mattor, Gardiner, möbeltyger, bomullstyger. av våra allt mer omtyckta mönster och färgsättningar. Prover på begäran. Uppgiv noga vad önskas. **Konstfliten, Göteborg.**

KLIPPAN. Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter: Finare Post-, Skrif-, Kopier- och Tryckpapper samt kartong.

sonhustrun inte skulle behöfva köpa en, när han väl snart skulle gå bort. Ty han var ju så gammal!

Han stod vid hyfvelbänken, på hvilken låg en bräda, ännu luden efter sågningen och oarbetad. Han tog hyfveln, slog i dess ena ända med en hammare för att bettet skulle komma rätt. Därefter drog han hyfveln öfver brädan. Det hvisslade och sjöng, spånorna flögo. Emellanåt stannade gubben i arbetet, vände på brädan, forkade sveftdroparne ur pannan. Så drog han igen.

När han hållit på en stund, lade han hyfveln ifrån sig, rätade på den hopsjunkna kroppen, tog upp ur fickan en smufsig kritpipa, stoppade dess hufvud fullt med tobak, skuren i småbitar ur en fläta, pressade till med tummen. Därpå framtog han en tändsticksask, drog eld, tände tobaken, blåste ut slickan, lade den på hyfvelbänken, så att den inte skulle falla ner i spånen. Stod och blossade på snuggan, smackade i välbehag.

När han rökt, så att han blifvit alltför torr om läpparne, lade han snuggan försiktigt på hyfvelbänkens kant och lassade i tofflorna genom spånen ut ur kammaren. På backen stod en spann med källvatten i. Han tog ett glas, som låg där bredvid, fyllde det med vatten och drack. Det läskade skönt.

Med näfvarne i sidorna ställde han sig att titta på fisket. De bägge i ekan sutto stilla med de utlagda refvarne om oxhornen, stuckna i båtkanternas hål för årtullarne. De rörde ej händerna, fisken nappade ej.

Fjorden och de skogiga bergen voro så granna, att Mathias försjönk i andäktlig betraktan däraf. Denna tafla hade han sett i många år, ända sedan han var pys, likväl tröttnade han inte på den. I stugan var han född, där hade hans far och mor dött. Åt sin hustru hade han spikat kistan. Här ville han själf en dag somna in, i sista ögonblicket välsignande sin barndomsbygd. Alltid hade det gått honom väl. Han hade inte fordrat för mycket af lifvet, det hade gett honom hvad han begärde. Vår Herre hade inte snålat på nödortfen, han hade skaffat Mathias både stuga, ko och gris, potäter ur jorden, fisk ur vattnet, kläder på kroppen, då och då en tår brännvin och så tobak till snuggan. Hvarenda söndag, så långt han mindes, hade Mathias gått till kyrkan och tackat sin välgörare, så vida han inte varit sjuk eller oväder hindrat honom att gå vägstycket.

Högt sade han i stillheten:

— Ja, Vår Herre är god, han!

Plötsligt kände han en besynnerlig lukt. Han vädrade med näsan och fnös. Hvad var detta? Det kändes som rök. Men hvarifrån? Jo, från snickarkammaren!

Det blef fart i gamlingen. Han sprang till dörren, slog upp den, ville gå in, men kunde inte. Det brann i spånen, det stod rök upp till taket. Allt var forrt i sommarhettan, elden spred sig hastigt.

Han stod först stel, ur stånd att röra sig, kunde inte tänka. Men så samlade han sig. Hvad skulle han göra? Inte fanns det någon brandspruta, inte något annat vatten än i spannen. Det var inte mycket, skulle inte förslå.

Hvarför ropade han inte åt dem därute på fjorden? Jo visst, det skulle han!

Klippekot tog hans skärande gubbskri:

— Arvid! Gerda! Det brinner, det brinner!

Han såg, hur de skyndsamt drogo in refvarne. Arvid sprang fram i fören, halade

Improvisation.

LJUFT DET AR ATT DRÖMMA

om en vänskap fast,
ljuft att soligt glömma
hvad i lifvet brast.

Härligt är få sänkas
djupt i känslors ström,
skönt att sammanlänkas
i en famning öm.

Men när dagar tiga,
öfver tidens flod
bleka hamnar stiga
röfvande vårt mod:

Tvifvel, agg och ånger,
längtan het och tom
alltför många gånger
röfvat lifvets blom.

Dock, när sammansjunkna
i en famning öm,
djupt i ro vi drunkna,
sällhets bägar föm...
Allt det bittra glöm!

OTTO LUNDH.

upp taget med ankarstenen, grep årorna, rodde allt hvad tygen höllo mot land.

Elden trängde in i själfva stugan. Gubben rusade dit, tänkte rädda hvad räddas kunde. Han ryckte madrass och sängkläder ur äktamansbädden, kånkade med bördan ut på backen, ämnade rusa in igen, fast röken fyllde både sängkammare och kök.

Då slog honom en tanke, som förlamade hans handlingskraft. Han vände inte tillbaka, utan satte sig ner på madrassen och stirrade framför sig. Han hörde i sitt inre en röst, som han måste lyssna på. Den lät så här:

— Hör du, Mathias! Jag har gett dig allt under hela ditt lif. Du har aldrig behöft sakna något. Du har haft det godt och själf erkänt det, eftersom du tackat mig om söndagarne i kyrkan. Men en människa får inte skämmas bort, då blir hon själfständig och tappar ödmjukheten. Hon måste prövas. Nu pröfvar jag dig. Stugan, som du fick af mig, tar jag igen. Försök inte släcka elden, det går inte. Försök inte rädda något, ty det är mitt. Låt det brinna!

Mathias tyckte att hans Gud hade rätt. Intet i världen kunde förmå honom att stiga upp och försöka rädda bohaget. Han satt som fastlimmad på madrassen.

Då kom Arvid springande och efter honom Gerda. Sonen ropade förebrående:

— Här sitter du, far, och gör ingenting! Kom nu och hjälp mig!

Gubben ruskade på hufvudet och svarade lugnt:

— Tyst, pojke! Det här begriper du inte. Vår Herre vill ha't!

— Hvad är det du säger? Har du blifvit velig?

— Vår Herre vill ha't, säger jag. Och han skall också få't. Det är riktigt.

— Vill du ingenting göra, så skall jag!

Arvid tog spannen, hällde ut innehållet på lågorna, sprang nedför stränden för att fylla den i fjorden. Gerda tog en annan spann ur förstugan och sprang, hon också. Mathias reste sig och ropade:

— I får inte göra något för att hindra Vår Herres verk. Då blir han sjufaldt vred och straffar er hårdt.

De brydde sig inte om hvad han sade. Med skvalpande spanner skyndade de upp för backen, sveftiga och flämtande, och slog ut vattnet på det brinnande huset, i hvilket det nu var omöjligt att komma in. Men hvad hjälpte skvättarne? Allt brann som blå.

Åter fylldes spannen, medan åldringen stod på backen, hötte åt de bärande och förbannade deras arbete. Dessa blefvo till slut trötta, orkade ej mer. De insågo det lönlösa i sina ansträngningar och kastade spannen.

Gerda safte sig att snyfta. Arvid stod blossande het och såg på eldsvådan. Nu ramlade taket in. Väggslockarne vacklade. Lågorna fladdrade och sjöngo.

Mathias talade:

— Jag förstår, hvarför han straffar mig. Jag timrade min egen kista, det tyckte han inte om, ty det var som om jag ville gå hans beslut i förväg. Det är han, som skall bestämman, när jag skall dö, inte jag.

— Att du kan språka så, far! Det tror du väl inte själf på?

— Jo, Arvid, det gör jag. Nu ser jag klart hans mening. Jag har inte varit nog ödmjuk och tålig.

— Jag gifter inte höra ditt joller. Det vore bättre, om jag fick veta, hur elden kom lös.

— Jag lade min brinnande snugga på hyfvelbänken, när jag gick ut för att få mig en tår vatten. Snuggan har fallit ner i spånen och antändt.

— Då är det ju du själf, far, som satt eld på huset.

— Han förde min hand, så att jag lade snuggan på hyfvelbänkens kant. Han ville, att stugan skulle brinna, och vi få böja oss för hans vilja.

Arvid motsade ej längre.

Elden fräste, stockarne föllo ihop. Ohejdadt härjade elementet. Det var långt till nästa stuga, intet folk fanns i närheten. Ingen främling kom till stället.

Gerda klagade, förkrossad af olyckan:

— Snart är det slut med vår lilla, rara stuga. Hvar skola vi nu bo?

Mannen fick en ny tanke.

— Och inte ha vi assureradt! För det ville inte du, far!

Den gamles röst var så trygg.

— Nej, det hade varit att misstro Vår Herre.

Sonen ryckte på axlarna. Det tjänste ingenting till att tala med farsgubben.

De tre människorna sågo under tystnad in i branden. Den nersotade skorstenspipan syntes allt längre, ju mera den förtärande elden närmade sig husgrunden. Snart skulle den stå spöklikt ensam i en hög aska.

Det röda skenet lyste på granskogen, som stod högtidligt stilla i sommarkvällen.

IDUNS KOKBOK

AF

ELISABETH ÖSTMAN.

är den bästa kokbok för det svenska hemmet.

4:de upplagan nu utkommen.
30 tusen ex. Pris Kr. 5: 50 inb.

I de bästa hem

står numera dagligen

Svea Växt-

margarin på bordet. I de flesta fall är husfädern okunnig om detta förhållande, ett faktum som på ett talande sätt bevisar, huru fullständigt detta märke lyckats förvärfa natursmörets smak och arom. Sparar 50 %.

till att komma upp till säkert fölfäste ofvanför den första branta uppforsbacken?

Lifvet är ju framåtskridande. Hur vacker början en man än har gjort, så kommer han aldrig att i längden vara nöjd, med mindre än att han går framåt på sitt fält och i sitt arbete. Hvad denna utveckling innebär, och hvilka dess förutsättningar äro, böra vi så långt möjligt göra oss reda för och hellre uppskjuta än obetänksamt påskynda giftermålet. Ty eljes kan äktenskapet för hela lifvet komma att kännas som ett hinder och en hämsko, och den framtidsutsikten vill ingen kvinna ha i hemgift! Det är inte bara vetenskapsmannen eller den högre ämbetsmannen, som kan ha behof af att "råka folk" och deltaga i den eller den kongressen, de och de förhandlingarne. Äfven för män i långt anspråkslösare lefnadsomständigheter kan behofvet vara snarlikt. Landtbrukaren kan t. ex. lika väl behöfva de väckande impulserna af ett "möte" eller en utställningsresa. Och lifet hvar vill följa med litteraturen och tidskrifterna i sitt fack.

Hvilka äro alltså de pretentioner man för eget vidkommande anser rättmätiga? Hvilka förhoppningar ställer man på framtiden? Hvilket mål har man satt för sin sträfvan eller ärelystnad?

Om man endast lifet oftare ville ärligt besvara dessa frågor, skulle det finnas färre förhastade giftermål, färre obehagliga öfverraskningar öfver att det "inte blef som man tänkte sig". Felet är just, att man inte tänkte. Att önska sig är icke detsamma. Lifvet är ingen saga, där man bara vrider på en önskering för att reda sig ur klämman. Skall icke äktenskapet medföra besvikelse bör man icke vänta hvad man icke kan få. Man har alltför lätt att ta hvad man har för själskrifvet, och räkna med det som sådant äfven för framtiden, äfven om det är allt annat än själskrifvet, sedan man genom hembildningen revolutionerat hela sitt hittillsvarande lif. Afven den som bott på ensliga "rum" och ambulerat mellan mat- och inackorderingsställen, bör ha klart för sig, att det kan vara mera påkostande än man tror att göra vissa inskränkningar i eller modifieringar af de vanor, som man under ensamhetstiden utan vidare kunde tillåta sig. Och den kontrahent, som kommer från ett godt hem, representerande ett par, tre århondens sträfvanden och gradvisa fullkomning, gör klokt i att söka verkligen fatta hvad hon — ty det är väl oftare "hon" — har, hvad hon alltså är van vid, och hur mycket utaf det som hon verkligen är beredd och villig att uppoffra. Lika orätt som det är att af larfliga motiv låta en sådan eftertanke afskräcka sig — och Sveriges ogynnsamma äktenskapsstatistik tyder på alltför mycken snöd klokskap — lika orätt är det att ta steget i blindo och sedan vara missnöjdt förvånad öfver att icke det nya, egna hemmet utan vidare kan bjuda på allt af ena eller andra slaget, som man var van vid och alltså har "rätt att fordra". Utan klart fattade ömsesidiga utgångspunkter kan man aldrig göra upp en sannolik sannolikhetsberäkning, eller i framtiden vara fullt rättvis, i ord och tankar, mot sin man, eller hustru.

När tiden kommer för denna själfrannsakan bör man gifvetvis ställa sina önsknings och förhoppningar mot bakgrunden af den så att säga naturliga geografiska miljön. Det är icke endast hvad som finns innanför hemmets fyra väggar, som har betydelse. På hemmets belägenhet är värdet af en gifven in-

komst också till stor del beroende. För den som bor i staden är problemet ett helt annat än för landtbon. Hvad som är en "hygglig" inkomst i småstaden, förslår icke på långt när så väl i storstaden. Att bo i Norrbotnen är något helt annat än att bo i Skåne o. s. v.

Det är emellertid inte riktigt, att som så ofta sker, utan vidare förutsätta att det är billigare att bo på landet än i staden. Det billigaste är nästan alltid att bo i den omgifning man är van vid. Den som kommer till en helt ny omgifning har svårt att förutse, hvad dess speciella kraf leder till för ekonomiska konsekvenser.

Den som är van vid stadslifvet med dess stimulerande inflytande och tusen och en fordringar och sedan af ödet som gift förflyttas ut på landet, kanske lider så af den gråa enformigheten därute, att ett stadsbesök tid efter annan blir en ren nödvändighet för att hålla den tryckande melankolin på afstånd. Och där tillkommer då genast ett kanske nog så afsevärdt plus i de billiga lefnadsomkostnaderna. Detsamma blir förhållandet, när barnen skola skickas till skolan i staden.

Den som å andra sidan växt upp på landet, behöfver kanske åratals för att finna sig tillrätta i storstadens luft, och anpassa sig efter det stegrade atmosfäriska trycket. Få människor, som inte äro vana vid staden, förstå hur fysiskt och andligt enerverande dess luft är, och hur nödvändigt det kan vara att åtminstone under någon del af året få komma ut på landet och där njuta ro och vederkvickelse. Men icke minst inom räckhåll för Stockholm är sommarnöjet en kostsam historia.

Det finns också, som vi veta, en kompromiss mellan stads- och landlif, nämligen villastaden. Om det verkligen är en kompromiss, d. v. s. om inte sommarnöje eller ferierekreation någon annans ända kommer till, så ställer sig denna utväg kanske billigare. Annars är snarare motsatsen fallet. Ty alldeles obesedt den vanvettiga höjd till hvilken kostnaden för eget hem springer upp här i landet, jämfördt med förhållandena i andra länder, särskildt i det "dyra" Amerika, där ju tyvärr långt flere svenskar ha egna hem än i Sverige, så är det tusen oförutsedda småsaker, som sammansvärja sig mot villastadsbon för att rubba hans cirklar. Det är sällan någonting särskildt, som kräfver så djupt grepp i kassan, att man kan skylla på ditt eller datt. Men faktum är, hvilket nog många af egen dyrköpt erfarenhet kunna intyga, att innan man bott i en villastad är det nästan omöjligt att beräkna tillräckligt för oförutsedda utgifter. Och det är just på detta "diverse", som familjebudgetens tillförlitlighet så ofta beror.

Samma osäkerhetsmoment på grund af hvad som icke kan förutses, är det som gör hvarje förflyttning från en miljö till en annan så vanskligh. Om vi kunde se oss själfva objektivt, så skulle vi märka, att vi på tusen olika sätt anpassa oss efter den miljö, där vi af vana höra hemma, som en snöriga passar in i ett vinterlandskap. Innan vi därför haft tid att ompassa oss efter en radikalt annan miljö, kunna vi knappast vara verkligt ekonomiska.

Att våra "kusiner från landet" med sparsamhet mena något helt annat än vi, uppläcka vi ju om icke förr, så då vi se den sublima nonchalans, med hvilken de, när de skola hjälpa oss i köket, ta en obegränsad tillgång på smör och ägg i skafferit för själf-

skrifven. Och kusinerna tycka säkert, att vi på vårt sätt äro syndigt extravaganta. För de flesta af oss är både den grad och den art af sparsamhet vi iakttaga en andra natur, men därmed är icke sagt, att vi, äfven med de bästa afsikter, icke i en ny omgifning te oss alldeles som en hvit ripa i ett sommarlandskap.

Häraf följer, att en alldeles särskildt stor marginal bör lämnas för oförutsedda omständigheter, om man flyttar från ett land till ett annat. Ty äfven om vi veta hvad våra inkomster bli, så kunna vi icke veta hvilka pretentioner vi få. Eller rättare sagt, äfven om våra pretentioner äro desamma som förut, så kräfver kanske deras tillfredsställande dubbelt så mycket. En arbetare kan i Amerika ofta ha råd att lägga sig till med en egen stuga, som mången ämbetsman här skulle vara glad att äga. Och en svensk i rätt modesta omständigheter kostar på sig en ferievistelse vid hafvet, som den amerikanske miljonären väl må afundas honom.

(Forts.)

Afviga och räta.

Sy-Linas intryck af svenskt nutidslif i familjekretsar och annorstädes.

VII.

KNAPPAST HAR EN ANN HUNNIT hämta sig från det ohyggliga dubbelmordet förrän det inträffar någonting nytt. Jag var förresten så sjuk och matt när det hände, dubbelmordet, menar jag, att jag just inte alls kände någonting då. Men sedan när de äntligen fick fatt i mördaren, ja då var det verkligen så det riktigt skalf i en ända in i hjärterötterna.

Och jag sa till doktorinnan Berg, för det är där jag syr nu och det var hon som kom in med tidningen och talte om det för mig, att jag kan inte fatta hur en människa kan hysa en sådan tanke. Tänk bara att ta en yxa med sig med afsikt att hugga den i hufvudet på en medmänniska och att ge sig till att skjuta en ung stackars förskrämd flicka — och detta för pengar. Inte för hat eller svartsjuka, eller någonting annat ädelt, utan för att ta pengar i en bank. Och det sa ja, och det säger jag än, att så Lip-Lina jag än är, så finns det inget straff nog strängt för en sådan usling och jag skulle vilja se honom pinas. Ja, de skulle jag.

En adelsman och en fin kar till på köpet med en stackars hustru och ett par små barn, som han bara rest ifrån.

Men kan ni tänka så omoralisk doktorinnan Berg är, hon riktigt fick tårarna i ögonen och sade att hon tyckte att det var synd om honom.

Synd om en sådan där som spelar kort och lefver bång på utvårdshus, är det inte så att man kan bli sjuk. Den mördades hustru och små barn och den där unga flickan, som fick dö en så fasansfull död innan hon alls hunnit lefva, för det säger dom att allra svårast är att dö mellan femton och tjugu år och det tror jag, dom är det förstas inte synd om.

— Jo visst är det det, menade doktorinnan Berg. Hon har så mjukt och varmt sätt att tala på att en antingen en vill eller icke, blir liksom alldeles len inne i hjärtat. Visst är det synd, ohyggligt synd. Men ser hon Lina, så snart någonting sådant där förfärligt händer, så får jag en känsla af att det är vårt fel — allas vårt fel — och då förs jag inte döma.

Pellerins

Grädd- och Växt-Margarin

ersätta det finaste mejerismör.

Hilma Hansson-Söderquist.

Tona Carlo-Berglund.

Elsa Keyler.

Malla Grönlund.

Sofia Johansson.

Kvinnoporträtt

Fru Hilma Hansson-Söderquist, juris kandidat, och fru Tona Carlo-Berglund, innehafvare af Carlos juridiska byrå, komma inom den närmaste framtiden att uppträda som motparter i ett skilsmässomål, den förstnämnda för svaranden, den senare för käranden. Det märkvärdiga i denna händelse ligger icke så mycket i att två kvinnor uppträda som fullmäktige inför rätta, ty det har redan jur. kand. fru Märta Björnbom-Romson gjort, innan hon blef gift, men att den första breschen nu blifvit skjuten i mannens målsmanskap. För endast några veckor sedan skulle dessa kvinnliga jurister samt och synnerligen blifvit afvisade af hvarje rätt i Sveriges land, om de kommit med sina inlagor, därför att de voro giffa och som sådana omyndiga. Men riksdagen har behjärtat deras sak och för endast några dagar sedan trädde en lag i kraft, som medger giff kvinna att uppträda som fullmäktig inför rätta, oberoende af mannens målsmanskap.

Sveriges yngsta medicine kandidat är fröken Elsa Keyler, som i dagarna aflagt med. kand.-examen vid Karolinska institutet i Stockholm, endast 20 år gammal. Fröken Keyler är bördig från Uddevalla och tog studentexamen vid 16 års ålder.

Den 19 maj fyller fru Malla Grönlund i Söderköping 65 år. Fru Grönlund, som endast några år tillhört samhället, har gjort sig mycket populär genom sitt vänsälla och lifliga väsen. Ifrig rösträttsvän och mycket politiskt och kom-

Siri Svanberg.

Jenny Svanström.

munalt intresserad har fru G. valts till ordförande i Söderköpings F. K. P. R.

I kretsen af barn och barnbarn firade den 9 maj prostinnan Sofia Johansson i Rättvik sin 80-årsdag. Den vördnadsvärda gamla är född i Sala, dotter af bokbindaren Hedvall och gifte sig 1861 med dåvarande skolprästen i Skultuna, sedermera kyrkoherden i Bjursås Per Erik Johansson. I detta äktenskap föddes 11 barn, af hvilka fyra söner och fyra döttrar äro i lifvet; sönerna Jöns, professor i fysiologi vid Karolinska institutet i Stockholm, Per, bergsingenjör i Amerika, Nils, häradshöfding i Luleå domsaga och Harald, statsgeolog i Stockholm. Af döttrarna är en giff med professor och Nobelpristagaren Svante Arrhenius, en

till dagskrönikan.

annan med den kände professorn i kemi Ernst Riesenfeld, Freiburg i Breisgau, en tredje med förste stadsläkaren i Trollhättan Axel Helleberg och en dotter förestår sin brors, professor Johanssons hem i Stockholm.

För några dagar sedan afled i sitt hem i hufvudstaden fru Siri Svanberg, dotter af premiäraktören vid K. teatern Georg Dahlgvist. Den bortgångna ägnade sig i sina yngre år åt den sceniska konsten, men lämnade år 1888 teatern, hvarefter hon ingick äktenskap med nuvarande sekreteraren vid K. teatern, Johannes Svanberg. Hon blef nu helt och hållet maka och husmor och som sådan en mönsterkvinna, trofast i sin kärlek till make och barn, omtänksam och pliktstark i hemmets skötande. Hos alla, som kände henne, efterlämnar hon också minnet af en sällsynt hjärtgod och ädel kvinna. Som närmast sörjande stå maken och dottern Vivi, den sistnämnda giff med dr I. Häggmark härstädes.

I sitt hem i Stockholm afled den 9 maj fru Jenny Svanström, änka efter grundläggaren af den kända firman Frans Svanström & C:o. Som närmast sörjande stå sönerna Nils, innehafvare af faderns firma, Olof, disponent för Gemla leksaksfabrik och Per, sjökaptan, jämte döttrarna Ellen, giff med disponenten för Norrköpings Lithografiska aktiebolag Otto Åberg. Två döttrar ha aflidit före modern, den ena Lisen var giff med Oscar Levertin, den andra Jenny med f. statsrådet Elof Biesert. Fru Svanström var vid sin död 79 år gammal.

— Hur uppfostra vi inte våra barn. Till njutningsmänniskor och fullblodsegoister gör vi dem. Skolan skall vara som en lek och hela deras lif skall vara fritt från sorg och bekymmer. Ja, och så kommer de ut i lifvet med ett omätligt njutningsbegär och ingen motståndskraft. Afven om föräldrarna gör det bästa de kan för sina barn, äfven om de försöker hålla igen med strama tyglar i uffiorsbacken, så förvekligar och förstör samhället det uppväxande släktet, tilllade hon.

— Ack så likt henne, den lilla fega stackarn, som inte har hjärta att skylla på någon särskildt, utan låter det stackars samhället och oss alla bära skulden, sade doktor Berg, som just kom in och fick höra det sista.

— Det är visst inte fegt, sade doktorinnan, utan bara rättvist. Jag håller på att vi ha fel och del i allt som händer, lågt som högt.

Fattas bara det.

Det får doktorinnan Berg verkligen ursäktas, äfven om jag inte bryr mig om att säga det, att jag tycker den som ärligen stretat och knogat och försökt i hela sitt lif, och som skäms som en våt hund för några stackars pantkvitton, som ligger hemma i chiffonieren, att en inte vill bli jämnställd med bofvar, mördare och hvilka som helst.

“Kvinnoporträtt till dagskrönikan”.

IDUN VÄDJAR HÄRMED TILL DEN välvilliga läsekretsen om medverkan i den afdelning, som vi kalla Kvinnoporträtt till dagskrönikan. Säkert känner ni, benägne läsare, i er stad eller trakt någon eller några framstående kvinnor, som ni skulle tycka om att se afbildade i Idun vid något tillfälle, då en bemärkelsedag inträffar i deras lif eller då de skiljas hädan. Det kan vara en framstående husmor med stor bekantskapskrets eller en själfständigt arbetande kvinna, kanske en banbryterska på ett eller annat område eller någon, som blir medelpunkten i ovanliga eller skickelsediga händelser. Tänk på Idun med ett porträtt, som vi återställa i oskadadt skick inom en vecka, eller gif oss anvisning hvart vi skola vända oss för att få ett sådant, och gör er besvär att bifoga några kortfattade uppgifter om personen i fråga. Vi vänta oss mycket af er medverkan, benägna läsare, och hoppas att våra Kvinnoporträtt till dagskrönikan genom er skola vinna i popularitet och betydelse.

RED. AF IDUN.

Kanske jag också borde känna som om om jag hade del i det som just nu rör upp stan mer än någonting annat. Fast jag medger, att när man varit på platsen och sett rummen, så känns det på ett helt annat vis, de är då säkert.

Ser ni det hände samma kväll som teaterkommitténs föreställning gick af stapeln. Hvilken verkligen var mycket lyckad och flickorna Grönberg var sådana förfjusande änglar, som de nog aldrig bli i verkligheten, och vingarna blef bättre än jag trodde.

Men som väl var fick man ingenting veta förrän dagen därpå, fast konsul Fristedt fick telefonbud om det samma kväll. Jag menar om det där förfärliga som hände hemma hos friherrinnan Stjärncrona i Stockholm medan hon var här och såg på Karl XII:s liktåg, plastisk dans och flickorna Grönberg som änglar i stället för att kanske ligga med en yxa i nacken hemma hos sig själf.

Ser ni friherrinnan Stjärncrona är inte alls rik men mycke förnäm — hvilket är nästan lika bra, för det finns ju sånt som man inte kan få för pengar — och bor i en stor våning i ett gammalt hus på Regeringsgatan där hon alltid bott. Men sedan hennes baron dog, så har hon haft dubletten uthyrd.

Och se det var just där det hände.

När jag var i Stockholm, så var jag uppe

ett ärende hos friherrinnan, dagen innan jag for, och blef bjuden på lunch och att se hela våningen. Lunchen var verkligen mager, bara några makaroner i en röd, sur sås och te som såg ut som vatten, men många fina gamla saker hade hon och taflor från Italien som man kunde se på med förstoringsglas utan att det gjorde någonting — så det var ju så vänligt alltsammans.

Sedan visade hon mig dubletten och talade om att det var en mycket fin utlänning som bodde där. En bekant till direktör Roberts, som förut haft de där rummen stående för sin räkning. För han var ju lika mycket i Stockholm som Österrike eller Ryssland.

Då förstod jag ju hvar fröken Gudrun, nej friherrinnan Douglasson och Henrik Roberts råkats. För nästan aldrig har man sett dem tillsammans i Östervik — på de senare åren.

Nå som sagdt, medan friherrinnan Stjärncrona saft i lugn och ro på teatern i Östervik, så gjordes det inbrott i hennes våning. Men inte en sak rördes i hennes rum utan i dubletten bara, där alla skåp och lådor bröts upp. Och ett stort gammalt kassaskåp, med tjugufem lås, säger dom, stod och gapade tomt och vidöppet när gamla mamsell, som varit där i trettio år, gick sin vanliga kvällsrund. För att se efter att inga tjuvar låg under sängar och soffor och att ingenting eldfarligt fanns. En vana sedan gamla barons tid, som alltid gick omkring och slarftrade med tändstickor och cigarrer.

Nå man kan ju tänka sig hur till sig hon blef. Se köket ligger ju alldeles i andra ändan på våningen — åt gården — och där hade hon suttit i allsköns ro och druckit te utan att ha aning om någonting, och utlänningen, som hyr rummen är bortrest någonstans och har icke kommit hem än. Men när han kommer hem så finns ej ett enda papper, eller enda bok kvar och ingen vet om det är en hel förmögenhet, som inbrottsjufven kommit öfver. Och inte vet man heller hvem tjuften är, för ingen människa har sett någonting och det finns inga som helst signalement, som de kallar det, bara tumaffryck och lite ludd på en dörr och sådant där som det står om i detektivromaner, men som naturligtvis ingen människa kan ha någon nytta af.

Oj, hvad det gissas och gissas. Att det måste varit någon som hade portnyckel och var alldeles hemmastadd, det säger alla är klart. Men halftva stan påstår att det är en spionhistoria och andra halfvan att det är en vanlig tjuvhistoria och att herr Franziani, så heter han, säkert förlorat en miljon i värdepapper. Ja, det finns till och med de som

påstå att herr Franziani gjort inbrott hos sig själf och håller sig dold för att kugga myndigheterna — på något sätt.

Ja, jag försäkrar att en har fått så mycket att grubbla på och vara i spänning för, så en glömmet rakt bort sina egna bekymmer och att en är så trött att en knappast håller ihop så här i vårsolen.

Men jag kan inte låta bli att tänka på att Roberts bott i de där rummen förut och på det där med halsbandet, fast om han sitter i fängelse i Ryssland, som dom påstår, så kan han inte ha något med detta att göra.

Nu förs friherrinnan Stjärncrona i alla fall inte resa hem utan kommer hon att bo på Borgaåsens sanatorium här utanför stan, till i sommar, då hon som vanligt kommer att resa omkring till sin förnäma släkt. Och skall jag sy en hel hop fint åt henne i nästa vecka.

Men inte är det värdt att doktorinnan Berg kommer och säger att vi alla är lika skyldiga i hvad som sker, för det får jag då säga att det vill jag då rakt inte veta af.

Ett apropå i balkongsmyckningens tid.

NU, NÄR VI SOM BAST ÄRO UPPTAGNA af omtanke för balkongernas utsmyckning, kan det vara af intresse att se, hur äfven på denna till synes strängt neutrala och fredliga mark kriget haft inflytande. Speciellt i Tyskland, de praktiska husmödrarnas land par préférence. En i nordtyskland bosatt, företagsam tyska, som i fjol laborerat med köksväxter på sin balkong med stor framgång, omtalade sina erfarenheter.

"Om", som hon sade, "man också blott kan få matnyttiga växter i ringa mått, då ej alla äro lämpliga och utrymmet begränsadt, så utgör den minsta afkastning likväl ett plus. Och så har man därtill glädjen att se frukten af sin möda utvecklas dag efter dag".

Våra bilder visa, att balkonger planterade med dessa växter kunna förete en lika så lummig och frodig anblick, som de vi smyckat med lyxväxter.

Främst för ändamålet komma de sorter, som fylla det dagliga behofvet i köket. Persilja, så väl den enkla till hackning, som den mossiga kruspersiljan, bör ifrågakomma. Den kan gärna få en låda för sig, då den både tjänar till krydda och garnering. Fröna kunna före såningen ligga ett eller par dygn i vatten, hvarur de upptagas och läggas på papper att afrinna. Då de sås, få de blott täckas med tunnt lager jord, som bör hållas måttligt fuktigt, tills fröna gro. Mer än två rader i en låda är icke rådligt att så, och om de komma upp för fatt, böra de gallras. Ha vi saft frö till "rotpersilja", kunna vi på hösten, då det börjar frysa, flytta in lådan i köks- eller serveringsrumsfönstret och ha tillgång på färsk persilja hela vintern.

Äfven sallat är användbar. Den guldgula australiska är nog mest ägnadt att fylla sitt ändamål. De yttre bladen skördas, och de inre få

växa till. Några stora "mål" kunna naturligtvis ej ifrågakomma, men man kan också ha glädje af mindre. Trädgårdskrasse till sallat trifs också utmärkt i lådorna, och om en del skulle gå i blom, kan man med framgång så om den. Den vanliga blomrika och doftande kapusinerkrassen är naturligtvis också lämplig med sina till inläggningar användbara frön. Bladen ha nästan samma smak som Källkrassens och äro en utmärkt tillsats till sallat. Gräslök, mejram och timjam köpas som plantor och kunna placeras i rader som kantväxter.

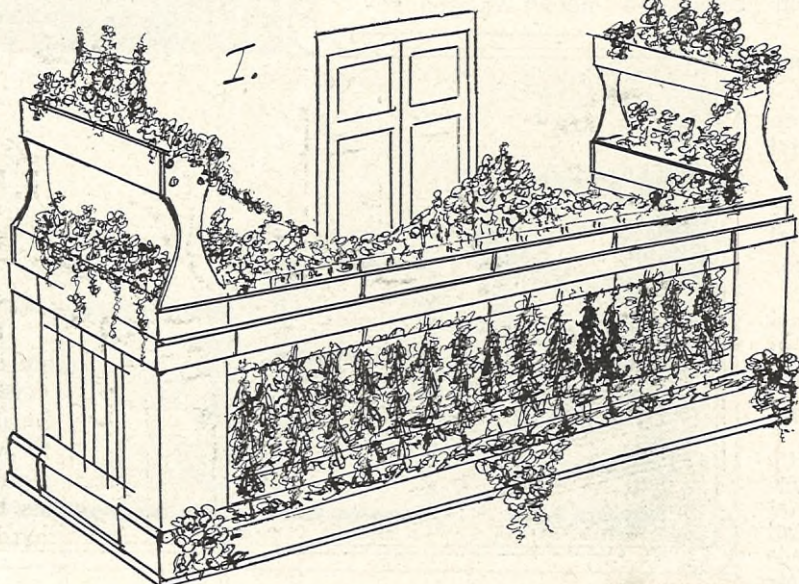
Men vi våga oss också på större företag. Tomater trifvas utmärkt på balkonger med soligt läge. Om de få sin nödiga skötsel: rikligt med vatten litet konstgödning hvar vecka, 2 ggr i veckan gödselvattning enligt nedanstående beskrifning, samt bindas upp vid träribbor och beröfvas öfverflödiga skott — den oinvigde måste härför hämta undervisning af trädgårdsmästare, där tomater odlas, — så får man stor glädje af dem så väl i yngre grönt tillstånd som glödande röda på höstsidan. Man köper dem som plantor i krukor och betalar ung. 20 öre styck. Men man kan på sin höjd sätta 4 st. i rad i en låda, då de breda ut sig duktigt.

Pumpor och gurkor, af hvilka plantor sättas, äro också dekorativa balkong- eller väggpnydnadsväxter, i synnerhet arter af lyxpumpen. De vilja ha mycket sol och vatten och böra planteras på syd-, öst eller västsidorna. På nordsidan är det bäst att hålla sig till bönor af matnyttiga växter, eljes vildt vin och ormbunkar. Bönor äro mycket tacksamma. Ej blott rosenbönor utan äfven andra, t. ex. "sockerpärlor" och "furst Bismarck" äro goda och gifvande sorter. Till dessa måste man ha lådorna fyllda med god matjord, rikligt uppblandad med brunnen kompost, ty genom gödselvattning och eftergödning få bönor vanligen frodig växt, men obetydligt med frukter.

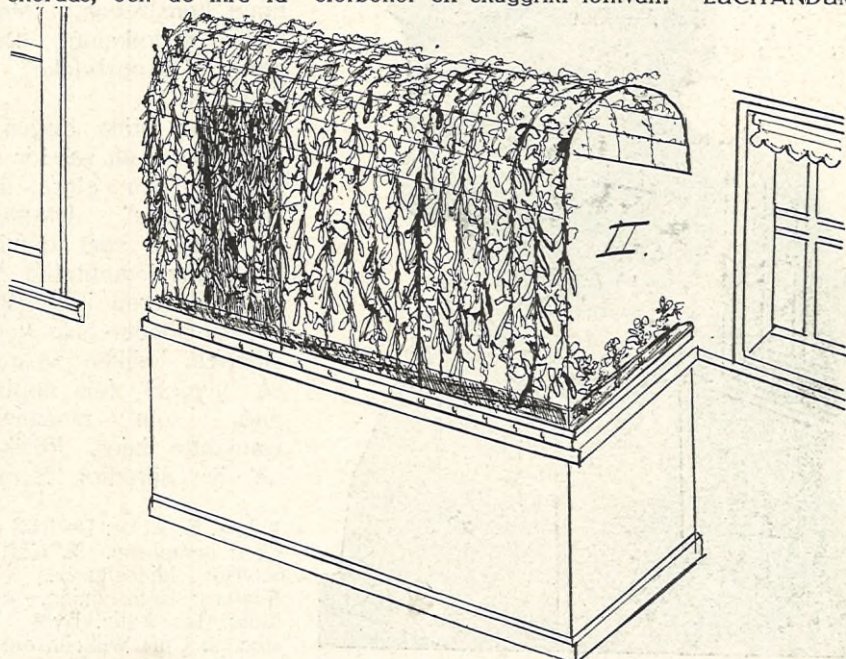
Till de växter, som ha mindre rötter som persilja, sallat o. dyl. bör man dränera lådorna, att ej jorden i botten blir dålig och illaluktande. Större kullerstenar placeras i botten som knappt nå till lådans halftva höjd, tomrummen mellan stenarna fyllas med fint grus eller grof sand, därpå ett tunnt lager jord, på detta ett 10—12 cms lager med god löfjord eller s. k. "dyjord" (ej att förväxla med lerjord), väl blandad antingen med lika mycket brunnen ladugårds- eller fågelgödsel eller också med plantagen "för plantering". Uppe på detta ett lager af omtalade goda jord, hvari fröna eller plantorna sättas. Tomater och andra växter med djupa rötter behöfva däremot all jord lådan rymmer, hvarför man åt dem ufesluter dräneringen och lägger ett tunt lager jord i botten och så fyller lådan på 10 cm. när med den gödslade jorden och därefter öfverst ett lager af enbart lätt jord hvari plantorna sättas. När de "tagit sig" och växt ett stycke böra de två gånger i veckan få gödselvattning, blodvattning (1 del blod till 9 delar vatten) eller vattnar man dem hvar dag med därtill avsedd plantagen enligt beskrifning, hvilket sistnämnda verkligen åstadkommer underverk på balkongträdgårdarna.

Vidstående bilder visa balkonger med idel matnyttiga växter.

På balkong I äro i de öfre sidolådorna tomater och krasse planterade, i de undre persilja och krasse. Upp till på framsidan synas tomater och innanför dem sallat, samt ned till störbönor och krasse. På balkong II bilda olika sorter störbönor ett skuggrikt löfhalv. LUCITANDUM.

Balkong med tomater och krasse.

Balkong med störbönor i spaljé.

Konstnärsförbun-

FOR EJ LANGE SEDAN FINGO VI EN retrospektiv översikt af tre våra mest namnkunniga målares arbeten och utvecklingsgång. Konstnärsförbundets nu pågående utställning ger oss en vidare vy af den svenska konstens växt de sista två, tre åren. Det vittnar om framsynthet och öppen blick för konstens fria och personliga utveckling att, på samma gång förbundet exponerar sina arbeten, inbjuda yngre krafter för att på så sätt gifva dels ett stöd åt de unga, dels en mera allsidig och sann bild, af hvad den moderna svenska konsten vill och kan.

Förra gången Konstnärsförbundet anordnade utställning var — som bekant — 1912. Och det är egentligen endast från det året och till datum de exponerade konstverken förskrifva sig. De två senaste åren äro dock rikast representerade.

En jämförelse med 1912 är ganska intressant!

Dukarna ha i allmänhet minskat betydligt i storlek. Färgen har sjunkit men koloriten stigit i förfining. Penselföringen har blifvit blötare, modelleringen mjukare och färgtonerna bättre balanserade. Målaren brottas sällan med de stora svårigheterna, men söker sig fram öfver de små, mera lättöfverkomliga — i motsats till skulptören. Eldh och Eriksson ha båda samlat sig kring något centralt och äfven vunnit betydligt mera öfver materien än någon af målarna.

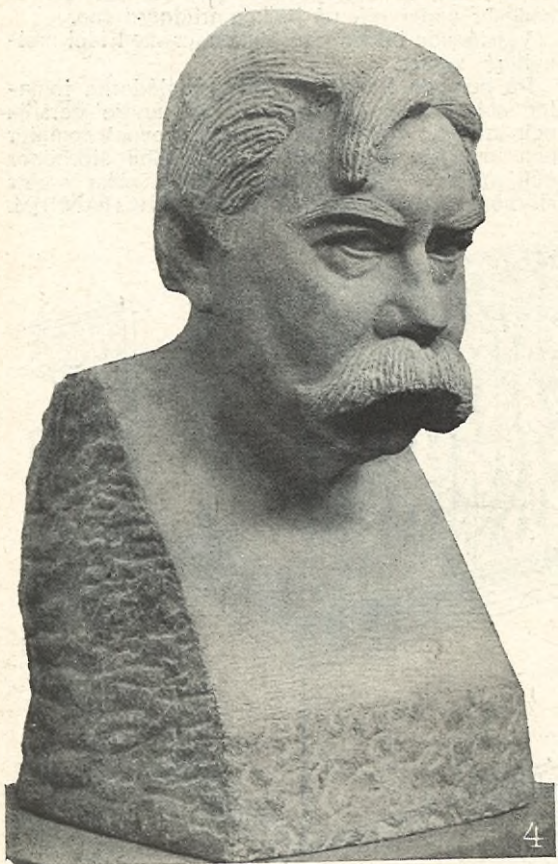
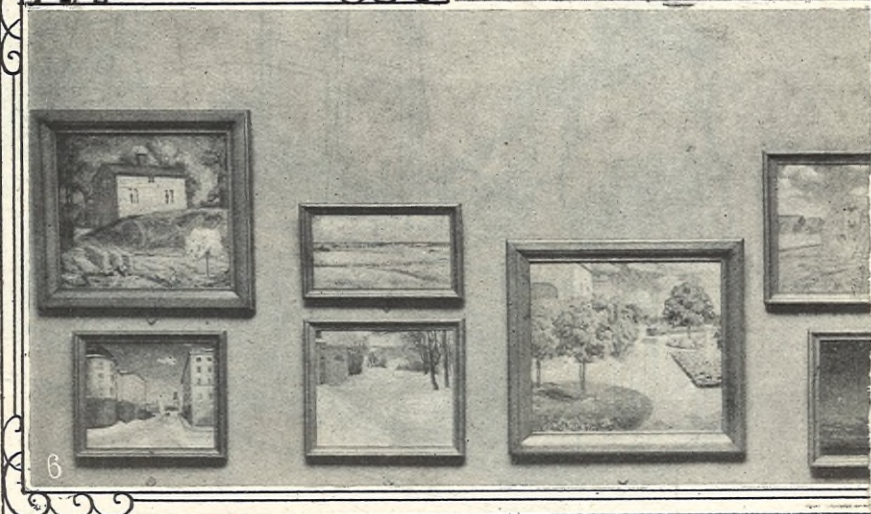
Utställningen ger oss prof på vidt skilda temperament och uppfattningar hvilkas riktlinjer leda från egyptisk reliefkonst till Cézanne, Munch och Mafisse. Många goda prof ha vi också på den konst, som assimilerat så mycket af äkta svenskt, att vi ej tänka på utländsk påverkan, när vi analysera dem.

Af Karl Nordströms stora, oerhördt färgstarka dukar från 1912 se vi nu ej några, men en rik samling af smärre arbeten af en ärlig karaktär, kärleksfullt gjorda med öppen blick för det atmosfäriska och färgens balans. Tonen är ofta ganska lågt stämd, såsom i "En blick nedåt sundet" — kärf, stram och behärskad i hållningen, under det att föredraget stundom flyter mera ut i dukar sådana som den ypperliga "Snö i töväder". Nordströms ständigt unga målarglädje skänker alltfjämt en känsla af samlad kraft och ärlighet.

Mera lyriskt ljus och högre i färger visar sig prins Eugen i några slätflandskap med låg horisont och utmärkta luftstudier. Flera motiv från Valdemarsudde visa den väg han redan 1912 började slå in på med kraftig touche och hög färgskala. Intresset för koloriten har trängt undan intresset för stämningsmåleriets kvällskymningar, i hvilka vi dock bäst finna konstnären. "Moln i aftonskymning" ger en god atmosfärisk tolkning. De bredt och kraftfullt utförda kartongerna "Skogsbacke" och "Skogssjön" känna vi igen sedan förr.

Liksom prins Eugen har Wilhelmson en sal för sig, i hvilken den stora duken "Midsommar" kvantitativt får verka som dominant. Jag säger kvantitativt, ty de små figurerna i landskapet plöttra sönder hela kompositionen, hvilken saknar, så mycket fast uppbyggnad, som monumentalt samlande linjer. Förtjusande är däremot "Sommar"

1. J. A. G. Acke: Porträtt af fru Ellen Josephson. 2. Carl Wilhelmson: Midsommar. 3. Axel Sjöberg: Notdragning. 4. Carl Eldh: Tor Aulin. Byst i sandsten. 5. Carl Wilhelmson: Vat-

dens utställning.

med dess veka stämning och solglitter. Färgen är dock för hård och de små torra penseldragen irriterar lätt och splittra. I "Gråväder" lyser duken mindre igenom — intrycket blir också betydligt lugnare — mer samladt. Arbetena vittna om stor skicklighet, men den slår lätt öfver i en viss sedan länge inöfvad teknik och ger ett nervöst intryck.

En ren hvila är det att härifrån gå in i den stora salen med v. Hennigs arbeten, hvilka skänka det stabila lugnet både i form och färg. Han är bland utställarna en af de mest originella, en som funnit sitt område och däraf utvinnet det bästa. De senaste åren betyda för honom en absolut framgång. Avvägningen är nu som förr utmärkt, men koloriten och den lugnt monumental hållningen ha allt mer utvecklats. Hennigs ger aldrig individen — alltid typen, och den träffar han på pricken. Det har smugit sig in mera kultur i färgspelet. Koloriten har under sista åren allt mer gått ned, tonerna stämmas bättre sins emellan till ett mer välklingande, lugnt ackord. Rent delikat är detta i "Den kinesiska jonglören" med svalt blått och grönt mot rött lila.

Något släkt med v. Hennigs i penselföringens bredd är Axel Sjöberg. I "Solig vinterdag" har han på sitt krafftfulla, personliga sätt fått fram en äkta stämning, som växer till ren visionär våldsamt i "Vårbryning". De stora, stundom rytmiska hämmade penseldragen ha delats upp i mindre, mera smidiga sträckdrag, hvilka ge mera elasticitet åt föredraget i senare dukar. Den stora "Notdragning" ger härpå ett lyckadt exempel.

Såsom egendomliga pendanger till det våldsamma, lidelsefulla oljemåleriet verka de små ofta lyriskt mjuka akvarellerna.

Rikard Lindström uppträder nu mera samlad och koncentrerad än 1912. Den kritiska färgen har fått mindre skarp ton

på samma gång penselföringen mjuknat. Men att fullt koncentrera sig på ett motiv har Lindström svårt för. När han fått öga på ett motiv, målar han det tjogtals gånger orh när ofta medelmåttiga resultat i stället för att på en gång söka afvinna motivet dess hela must.

Nils Kreuger försöker i några dukar slå in på en mera målerisk stil. Men koloriten

tenhämterskor. 6. Taflor af Prins Eugen. 7. Carl Eldh: Ur serien studier för Strindbergsmonument. E. Holmén och C. G. Rosenberg foto.

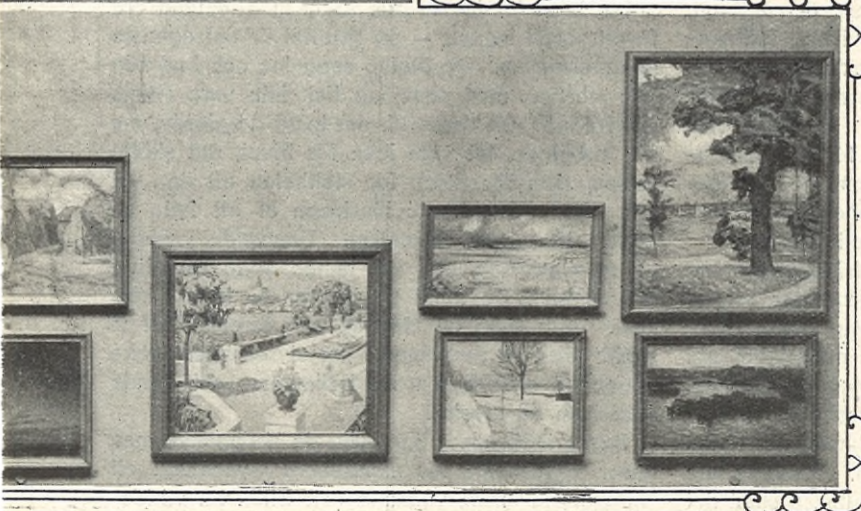
slår lätt öfver i en hvass, obehaglig blålila och bestyrker än tydligare än förr, att Kreugers styrka ligger i teckningen. "Hästar i gåsmarsch" ger honom, såsom vi bäst känna honom med friskhet och fart i rörelsen. Men skönheten i dessa stora dukar, bestående af en ko med landskap, där två stora färgplan väga mot hvarandra, har jag svårt att finna.

Bland de yngre målarna utgöra Sandels, Simonsson och Ullman en intressant trio.

Ullman har fullständigt lämnat sin förra, spetsiga penselföring för en mera mjuk och lugn, på samma gång han i uppfattningen något närmat sig Simonsson. Helt har han ännu ej funnit sig själf, men en utveckling de sista åren är odisputabel.

Sandels står som en af våra få romantiker. Formen får ofta släppa efter för innehåll, men koloriten är alltid af högt uppdrifven kultur. Föredraget är alltid mjukt och flytande.

Simonsson är mera kärf, fastare i byggnaden, mera naturalist. Koloriten håller sig alltid till de lägre registren med tonerna ypperligt samstämda. Se den doftande "Tal-

lar", den väl balanserade "Gata i Kungälf" eller "Porträtt" med högt uppdrifven känsla för valören!

Det är en verklig njutning att komma in till hans taflor från Grünewalds, Jolins och Leander Engströms storarmade, tunna expressionism, hvilken visserligen söker helt andra mål än de förut nämnda arbetena, men verkar så gestikulerande och blodfattig, att vi i denna korta anmälan ej närmare kunna beröra den, allra helst som Grünewald — dominanten bland de tre — för ej länge sedan hade utställning.

Därför från målningen och till skulpturhallen, som nu för första gången användes för sitt rätta ändamål!

Christian Eriksson, som saknades vid första utställningen, exponerar nu ett tiotal nummer — främst den nyligen färdiggjorda "Bågspännaren", som snart skall ställas upp på Kornhamnstorg, där den helt säkert kommer att göra sig utmärkt med de relativt låga husen som nära fond.

Både i rörelsens koncentration, typ och formgiftning hör den till Erikssons bästa verk. De låga relieferna på sockeln (nu i gips, skola sedermera utföras i granit) tala samma ärliga formspråk genom sina enkla, klart hållna linjer. Aldrig kan det nog betonas den ungdomliga, friska realism och stundom varma, djupa känsla, som alltid präglar hans verk. Af en egendomlig stämning och väl komponerad efter gammalt mönster är "Altaruppsatsen från Kiruna", med dess originella och utmärkta grepp om ämnet.

Den andre skulptören, som kommer med de största öfverraskningarna, är Carl Eldh. År 1912 ställde han ut den nu i Nationalmuseum befintliga bronsgruppen "Ungdom". Ungefär samma motiv har varit utslagsgivande för marmorgruppen "Man och Kvinna", men de båda vertikaler ha i den senare smulit ihop till en enda mjuk linjekomplex af en lyrisk vekhet, som verkar rent ideal.

Förvånande är att skulptören från den lyriska känslotonen så fullt kan gripa det våldsamma patos, han ger uttryck åt i den stora Strindbergsstatyn.

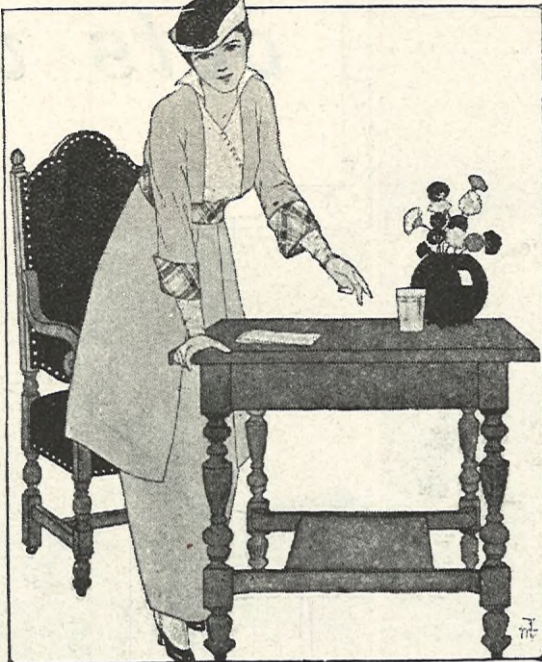
Här har han släppt en entonigt pointerad naturalism och gått öfver till syntes såsom i intet af hans föregående verk.

Alla linjer löpa in mot centrum. Vänstra armens sträckning sluter sig i verkningsfull parallellism till vänstra underbenet. Hufvudet är något böjdt nedåt. Allt är gjort för att samla linjerna i centrum och därigenom gifva en desto mer förtätad koncentration. Genom denna kraftekonomi har Eldh också lyckats ge uttryck åt den mest våldsamma kraft, som understrykes af den breda modelleringen och de stort hållna dragen.

De är ej blott Strindberg i hans rasande strid med sig själf, som Eldh här gifvit, men titanen — människan i hennes eviga kamp mot materien.

NILS G. WOLLIN.

LOTIERNA i Stockholms Fjällkoloniers lotteri hafva, enligt hvad vi inhämtat, en strykande åtgång. Ehuru lotteriet ännu icke pågått fulla 3 veckor, hafva redan från lotteriet expedierats över 38,000 lotter. De, som önska förvärfva möjlighet att för 2 kr. vinna någon af lotteriets vackra vinster, hvaraf den högsta har ett värde af 9,000 kr., torde därför icke dröja att göra sina lottinköp, då dragningen icke torde låta alltför länge vänta på sig. Se annons i veckans nummer.

Älskvärdt och näsvist kring dagens »on dit».

Torra flickor.

MINA BÅDA HALFKUSINER FRÅN YSTAD ha kommit till Stockholm för att roa sig en fjorton dar. Jag har knappt sett dem sedan de var små, och när vi nu möttes hos moster Mathilda, märktes det tydligt, att de från min sida emotsåg någon "vänlighet". Släkten är inte stor och tillgängliga herrar måste användas. De lät förstå, att ett par ensamma främmande damer behöfver en herre att valla sig, inte bara i gamla stans labyrinth och på det märkvärdiga Söder, utan hvad värre var, till guldkrogarna och Hansy Petra, som jag ogärna besöker. Skansen och Nationalmuseum påstod de sig redan ha undanstökat på egen hand — ehuru just på dessa ställen min sakkunskap kunde ha varit till hjälp. Men den tanken hade inte fallit halfkusinerna in. De var stolta att med egna ögon ha fått skåda En hjältes död och Valdemar Atterbergs bouppstickning i Visby, Rosens Sfinx och andra välkända rysligheter i det gamla tafvelmagasinet. De små kabinetten och salarna med klassisk konst fann de ointressanta — sånt hade man också i Köpenhamn. Till Stockholm reser man inte för att se på hvad man eljes undviker. Man vill kunna berätta, när man kommer hem, att man varit på Royal och känner det nya Kastenhof, att man mött vaktparaden på Strandvägen och sett prinsessan Ingeborg med någon dotter trippa in på Nordiska Kompaniet. Detta kallas utbyte, det fulländar ens bildning, gör en laddad med underhållande ämnen för middagspaddor, sådant stannar kvar som minne för lifvet...

Jag började ana att här var fara på färde och att de båda halfkusinerna tillhörde den grupp af människor jag helst af alla undviker, den tråkiga, svårhandterliga, hopplöst ömkansvärda, fullkomligt öfverflödiga typ som kallas *torra flickor*. Men släktbandet och skyldig hänsyn till moster Mathilda ålade mig vissa plikter. Jag bjöd dem alltså att offra en eftermiddag på té i min undan-gömda lya på Djurgården. De kom med förtjusning och medförde, den ena en handfull gula narcisser, den andra en stor ask med bakelser.

Vi började konversera. Först frågade jag om föräldrarna därhemma, och det svarades att de började bli lite gamla, men redde sig ändå någorlunda, gudi lof. Och att det varit många om och men, innan flickorna fick resa. Men de behöfde, som de påstod, lufta på sig en smula. Precis som de pärlbroderade berglandskapen på deras soffkuddar och stolarnas öfverkast. Ystad är inte roligt, och roligt vill man ha, och utifrån skall det roliga komma — ty i det inre är det öde och tomt.

Jag underkastade dem en liten blixintervju, för att bereda dem det arliga nöjet att fälla omdömen om hvad de sett. De hade varit på Nordiska museet, som de — kan man tänka sig — fann trefligt! Äfven Hasselbacken betecknades som ett trefligt ställe. Den dumma tennsoldaten, som visst förresten är af brons, utanför Biologiska museet, fann de ståtlig. Slottet fann de också ståtligt, likaså Symfonikonserten på Auditorium. För öfrigt hade de gjort några iakttagelser: Stockholm förändras mycket — det bygges många nya boningshus — Helgeandsholmen har blifvit skämd — framför Katarina kyrka reser sig ett skandalhus — det vore skada om gamla stan skulle rifvas ned, o. s. v. i oändlighet.

Samtalet öfvergick till den andliga kulturen. De hade haft lyckan höra den muntra Charlotta Wiehe på Blanche-teatern, hon var förtjusande — de hade sett Bosse i Drifbänken, hon var bra söt — Forsell är gudomlig — och att upplefva de Wahl i Enhvar är som att gå i kyrka, fastän kyrkan är befyldigt billigare och inte fordrar att man fingar plats i förväg. Den sista anmärkningen gjordes af mig och inte af halfkusinerna, som med sina miner förrådde, att de fann den en smula vågad. Hvad litteraturen angår hade de älskvärda damerna klara och bestämda åsikter. Selma Lagerlöf är af alla våra författarinnor den största, och af skalder har vi en stor, som heter Verner och en annan som går under namnet Karlfeldt — det är de tre största vi ha. Den af alla tidsrörelser ostörde gamle skämtaren Hjalte Söderberg är nog bra, ehuru de ingenting läst af honom, men han hade det felet att vara allför modern. De tre herrarna som utställa sina livsverk i Konsthallen äro våra största målare — ehuru man måste medge att Zorn något öfverdrifver, medan Calle Larsson är förtjusande och Liljefors gör alldeles naturliga djur. Grünewald, som man sett en skymt af i en källare, målar som han gör säkert bara för att reta folk och bli omtalad.

Vid andra koppen té lämnade vi det lokala småpratet och lyfte samtalet upp till tidens högre plan. Jag behöfver knappast, efter den inblick jag redan lämnat i flickornas intellektuella laboratorium, framhålla, att de fann det vara synd om Belgien eller att kriget är ohyggligt och att det vore bra om det snart tog slut.

— Hur går det med den belgiska insamlingen i Ystad? — frågade jag för omväxlings skull.

— Den har vi inte hört talas om. Hvad är det?

Jag talade om kärlek — mina halfkusiner ordnade sitt nackhår, och sneglade mot dörren, som ville de gå. Jag sade: Vetenskapen, mina damer, vetenskapen... Deras min lät förstå att detta var något man skötte om i Lund, men inte hade att göra med Ystad. Jag prisade filosofiens värde och makt och utlade hvilken styrka det ger den ringe, som bemödar sig om att vinna en öfverblick på världen och förstå sin tillvaros mening.

— Usch, det är något som gör ondt i hufvudet — svarade den sötaste och tog en ny bakelse.

Jag började skämta och sökte med lekfulla ord få ett skratt i gång — då skrattet är det egnaste hos människan. De blefvo surmulna och bad mig inte drifva med dem, jag fick inte vara stygg. Jag frågade om deras lif, om hvad de gjorde, om de arbetade, lät vara icke för lifvet, det skötte pappa, men för nöjet, för stoltheten att äga ett kall eller åtminstone illusionen af att fylla en plats. De gjorde ingenting. Dammade vaserna på salongshyllan, den ena kunde bryta servetter, den andra hade tänkt gå igenom en kurs i hålsöm. Jag såg på klockan och föreslog att vi skulle göra en promenad. Jag styrde kosan raka vägen till spårvagnen vid Bellmansro och sände dem hem till moster.

Dessa halfkusiner äger alla de betingelser man anser nödvändiga för människors utveckling: ett "harmoniskt" hem, välmåga och fritid. En världs-erfaren dam jag rådsporde om fallet svarade: Det är bara sådana, som ingenting behöfver göra,

Slatin Den Oförvägne.

En hjältesaga ur verkligheten.
Berättad för Idun af MARI MIHL.

(Forts.)

I DE LANDER SOM HYLJA PROFETEN är uppträdandet af andliga ledare, hvilka predika det heliga kriget, någonting som går igen med osviklig regelbundenhet. Ibland är deras saga att förlikna vid en halmeld, som flammor högt i sky för att hastigt falna ned — så var med Bu Hamara och med åtskilliga andra, hvilkas förgätna K u b b a's vittra sönder i ödemarken, sedan de själfva blifvit besegrade och deras anhängare spridda. Därför kunde man inte veta, hvilken vidd den af Muhammed Achmed ledda rörelse skulle nå. Otvifvelaktigt måste England sända en armé för att ställa allt till rätta, och mahdismen skulle falla ihop som en sandstorm sedan vinden lagt sig.

Emellertid gällde det att inte tappa förmarna tills omslaget kom, och dervisjernas kokande trosnit homöopatiskt afsvalnats af kulsprutorna. Med denna för oss ofattbara snabbhet, som nyheterna sprida sig bland fältboende folkslag, dröjde det inte länge, förrän ryktet om Muhammed Achmeds framgångar dryftades vid koleldarna om aftnarna ytterst i väster, där de sista palmerna tyna vid stranden af det omätliga, chokladbruna sandhafvet. Med hvarje dag ryckte afgörandet närmare den unge generalguvernören i det fjärran Darfur. För att i någon mån stärka sin vacklande ställning beslöt han efter mycken tvekan att skenbart öfvergå till muhammedanismen.

Efter drabbningen mot de stridbara rise-galt-araberna under Madibbo vid Om Varagat, där Slatin visserligen segrade, men efter stora förluster, blef det uppenbart, att slutet var nära. Och efter det snart följande totala förintandet af general Hicks armé var khedivens välde ohjälpligt brutet, och hela Sudan under Madhins hand. Massor af den under Slatins kommando stående garnisonen hade anlingen öfvergått till fienden eller smugit sig undan till sina hemorter. Och det var ofänkbar att med den ringa återstoden bjuda motstånd mot skarorna under den ständigt segerförande svarta fanan.

Detta var en förfärlig tid för Slatin, måhända mera själsligt sönderrivande än allt hvad sedermera öfvergick honom. Förödmjukelsen att åt rebellerna lämna det af regeringen i Kairo anförtrodda befälet för att sedan träda i en fångenskap, om hvars längd och grymhet han lyckligtvis sväfvade i ovisshet, gjorde att han ofta grubblade på att genom döden befria sig från bördan.

Hans varma religiositet kom honom emellertid alltid att rygga tillbaka härför. Sedan hans stridskrafter smält ihop till 510 man, beslöt man, efter hållet krigsråd, att kapitulera.

Trots det löfte Mahdins ställföreträdare Zogal afgifvit att icke skada någon till lif eller lem, sedan Darfur underkastat sig, an-

.....
som sjunker så djupt. De bereder sina föräldrar samma fadda glädje som porslinsunden på pigbyrån sin ägarinna. Och det värsta af allt: de torra flickorna tro sig vara precis som sig bör. De sträfva — o himmel! — mot något slags ideal, en fulländning, ett mönster, som de och deras omgivning betraktar som vunnet ju torrare de är. Det finns tusenden som de, och ännu värre... porslinspuddlar i människoskepnad.

Rycken upp er, torra flickor, minnens att i ären människor!

LANG.

vände han alla tänkbara grymheter för att få invånarne att yppa hvar de gömt sina ägodelar. Förgäfves sökte Slatin lägga sig ut för de olyckliga offren för eröfrarens vinstbegär. Misstanken om dolda skatter, hvilkas storlek fantasien mångdubblade, gjorde dem ursinniga.

Sålunda listade man ut, att en af regeringens forne officerare, major Hamada effendi, grävt ned ansenliga summor. För att tvinga honom till bekännelse ådömdes han tusen piskrapp. Dock behöll han sin hemlighet. — Visserligen har jag dolt både guld och silfver, sade han, men det skall hvila bredvid mig i jorden. —

Slatin fick reda härpå och skyndade till Hamada, hvilkens plågor man ökat genom att dagligen hälla kallt vatten, uppblandadt med salt och peppar i hans sår, som nu öfvergått till bulnader. Han anhöll hos Zogal bey att få taga den olycklige officeren i sin vård.

Zogal funderade en stund, innan han svarade:

— Må ske, men blott på villkor, att du för Hamadas räkning knäfaller inför mig...

En german på knä för en arab! Detta är något som öfver hufvud inte kan mätas af andra än sådana, som själfva lefvat tillsammans med exotiska folkslag, och som därför veta, att den raskänsla som är nedlagd hos oss, äger en själfklar öfverlägsenhet af en styrka, hvarom vi ingalunda äro medvetna, förrän den plötsligt väckes. En helt vanlig europé hade ögonblickligen kvitterat Zogals uppfordran genom att med all kraft sätta in knytäfven under hans öra — och då han sedermera leddes fram till bödeln, skulle han i alla fall ha känt en viss ödlig tillfredsställelse öfver sin sista gärning i det vanskliga jordelivet. —

Dock, här gällde det Slatin Den Oförvägne, med ett namn, som nämndes med aktning af Madhin själf, segraren i tjugusju drabbningar, i hvar och en af hvilka han vågat lifvet. Och detta ställer saken annorlunda. Då blir ett sådant knäfall en handling, som åtskilliga af de kanoniserade helgonen med tillfredsställelse skulle se på sina meritlistor.

Själf säger Slatin, att han inte tror, att han skulle förnedrat sig till något dylikt, om det gällt att rädda sitt eget lif. Men tanken på att han genom en i och för sig betydelselös kroppsrörelse kunde frälsa Hamada från ytterligare lidande, var afgörande. Han föll på knä — Zogal tog själf hastigt ett steg tillbaka. Då han såg Darfurs forne generalguvernör vid sina fötter, fändes en känsla af skamsenhet äfven i denna plundrande arab-sjeiks bröst.

Hamada öfverlämnades till Slatin, mot löfte att meddela hemligheten med den nedgräfd skatten, därest denna skulle röjas.

I sin väns hus tillbragte nu den marterade officeren sina sista dagar. Själf en fånge, uppbjöd Slatin alla medel att lindra hans plågor. Och då egyptiern kände slutet nalkas, vinkade han åt tjänarne att aflägsna sig. Ty af erkänsla ville han nu uppge platsen för sina dolda ägodelar.

Dock, Slatin bad honom att taga sin hemlighet med sig. Ty annars vore han ju genom sitt ord bunden att röja den för hans fiender.

— Jag tackar dig, hviskade den döende. Äfven utan mina penningar skall du en gång bli lycklig. Allah Kerim! —

Under denna första tid efter kapitulationen, då Slatin var nedbruten af harm, af ovisshet, af denna här af svarta tankar, som aldrig lämnade honom, då han bevittnade, huru rebellerna foro fram i den provins, där

han oafbrutet kämpat för ordningens upprätthållande, under denna tid mottog han äfven ett besök af sin forna motståndare Madibbo, som han slagit vid Om Varagat.

— Jag förstod, sade sjeiken, att du, stödd på din makt, ej ville gifva dig. Vi kommo i strid, och enhvar sökte främja sina fördelar; jag bekämpade regeringen, icke din person. Gud vet att jag aldrig förgätit din vänlighet mot mig; aflägsna vreden ur ditt hjärta och var min broder!

Goda och stärkande ord riktade han till den betryckte. Upprepade gånger präntade den erfarne gamle höfdingen i honom: Var lydlig och haf fålamod. Den som lefver länge, ser mycket!

Denna enskildhet återger jag för att framhålla hvilken betydande ställning och hvilken omfattande aktning den unge generalguvernören förvärfvat, då t. o. m. de han i öppen fejd bekämpat sökte upp honom, sedan hans makt störtat samman och spelet var slufadt.

Och för att gifva än större tyngd åt sina ord bad Madibbo honom med arabisk storlagenhet att mottaga den skatt, som araben sätter högst — hans egen lifhäst Sakrel Giddad (Hönshöken).

I gengäld fick hisegathöfdingen ett svärd jämte de n a h a s Slatin förut tagit af honom som byte.

En n a h a eller krigspuka består af en halfkloformig, i öppningen oftast mer än meterbred kopparkittel, öfverspänd med åneskinn. Dessa instrument äro fullkomligt oskiljaktiga från arabisk krigföreling. N a h a n s dofva rullande och u m b a i a n s smaftrande signaler hördes nästan oafbrutet, natt som dag, i Madhins läger.

I Slatins nuvarande bostad vid Karlsgasse i Wien finnes en dråplig n a h a, mera än trehundra år gammal, men ännu hård och mullrande i målet. Den har trummats af Darfusultanernas män under forntida härnadståg, om hvilka inga uppteckningar bestå, och när den kallade, störtade de väpnade krigarne med spjuten i hand ut ur de svarta gehårstälten under denna bullersamma villervalla af djur och människor, som alltid åtföljer arabernas uppbrott och hvilket härrör från deras medfödda anlag att göra oväsen. Nu har den fått "urlaub" för alltid, och, på en fot af ebenholz har den fruktansvärda gamla n a h a n upphöjts till ett frestande rökbord. —

I juni 1884 sändes Slatin till El Obeid i Kordofan, där han nu för första gången mötte den man, hvarom all världen talade, och hvilken som folksamlare, som folkledare och som mass-psykolog måste ställas bland de märkligaste af de många märkliga gestalter, som framträd ur öknarna.

Från en ringa början, en telning af det föraktade Dongola-folket, hade han, man får säga genom en följd af underverk — hufvudsakligen beroende på brittiska regeringens sorglösa underskattande af upprorets dödliga allvar — genom att vädja såväl till sina anhängares religiösa lidelser — den sanna tron hade urartat, men Muhammed Achmed skulle rensa den från slagg — genom att begagna sig af det missnöje, som uppammats genom förbudet mot slafhandel — en trafik, som koranen ingalunda ogillade — samt slutligen genom sin öppet förkunnade sändning att lägga hela världen under sin svarta fana, samlat och enat de annars sins emellan afvoga hamitiska, arabiska, nubiska och negerstammarna vid öfre Nilen, till dess han stod som oinskränkt härskare öfver ett välde, som omfattade åtminstone tvåhundra mil i längd och bredd.

(Forts.)

BARN-KLÄDER

Fina och välgjorda i största sortiment.

Eleganta Goss-Kavajer, Bluskostymer, Sportkostymer.

Väl utförda **Flickklädningar, Paletåer, Brodyrklädningar.**

Fina och välgjorda kläder för konfirmander.

BARN-VAGNAR Hopfällbara två- & fyrehjuliga Sitt- och Liggvagnar.

Prima reela varor. Billiga bestämda priser.

PAUL U. BERGSTRÖMS A/B
Stockholm. 74, 76, 78 Drottninggatan.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; små köttbullar med potatisbullar; mjölk; kaffe eller te. Middag: Morotpuré; fricandeau på gädda med potatis.

TORSdag. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; omelett med fiskstufning (rester från onsdag); kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; pösmunkar å la Skogshöjd med sylt.

FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; ägg i läda med ansjovis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kalkkötletter med maderasås och stufvad spenat; rabarberkräm med mjölk.

LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med mjölk; bräckt skinka med äggstanning; kaffe eller te. Middag: Köttsoffa; mannagrynspudding med saftsås.

RECEPT:

Windsorsoppa (f. 6 pers.). 1 kg. kalflägg, 1 lit. vatten, 2 tsk. salt (10 gr.), 1 moröt, 1/2 rotseleteri, 4 persiljestjälkar, 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 1 lit. brun buljong, salt, 1 tsk. socker (5 gr.), cayenne, 1/2 dcl. maderå eller scherry.

Beredning: Köttet tvättas väl i kallt vatten, torkas och hugges i små bitar, sättas på i det kalla vattnet, som får långsamt koka upp och skummas väl. Saltet, de ansade, sönderskurna rotsaker samt persiljan läggs i och alltsammans får koka sakta omkr. 3 tim. Köttet tages upp, spadet silas, skummas väl och mätes — bör vara 1/2 lit. Smör och mjöl fräsas 2 min., spadet och den heta oxbuljongen spådas på och soppan får koka under rörning 5 min., hvarefter den afsmakas med kryddorna och vinet samt serveras mycket varm med äggsufflé. — Om så önskas, kan köttet skäras i små strimlor och serveras i soppan.

Äggsufflé (f. 6 pers.). 1 1/2 msk. smör (30 gr.), 3 msk. mjöl (30 gr.), 3 dcl. kokande mjölk, 3 ägg, 1/2 tsk. salt (3 gr.), litet hvitpeppar och socker.

Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.).

Beredning: Smör och mjöl fräsas 2 min., mjölken spådes på, litet i sänder, och smeten får koka 5 min. Den hålles upp i ett fat; när den svalnat tillsätts äggulorna, en i sänder, och smeten röres 10 min. Den afsmakas med kryddorna, och de till hårdt skum slagna äggvitorna blandas försiktigt i. Massan hålles i väl smord kranform och gräddas i vattenbad i ej för varm ugn omkr. 40 min. Stjälpes upp på varmt fot och serveras genast till afredda eller klara soppor.

Stekt svinfilé (f. 6 pers.). 6 hg. svinfilé, 3 msk. smör (60 gr.), 2 tsk. salt (10 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 1 dcl. buljong, 3 dcl. tjock grädda.

Beredning: Filéerna, som väga 2—4 hg. st., putsas och torkas med en duk, urviden i hett vatten. Smörret brynes i en järnkastrull, filéerna läggs i, brynas väl på alla sidor och beströs med kryddorna. Den kokande buljongen samt grädden spådas på, och köttet får sakta steka med tätt lock, tills det är mörkt, eller omkr. 40 min. Filéerna skäras i tunna skifvor, hvilka sammanläggs på varmt fat, så att de se hela ut. Garneras med ryska arter och brynt potatis eller med legymer. Såsen hålles öfver köttet. Serveras med vinbärsjellé.

Marängsuise med choklad (f. 6 pers.).

Maräng: 165 gr. florsocker, 3 stora äggvitor.

Till fyllning och garnering: 75 gr. sockrad blockchoklad, 50 gr. sötmandel, 6 dcl. extra tjock grädda, 1 msk. socker, 1 msk. vaniljsocker, karmin.

Beredning: Sockret siktas genom fin sikt. Äggvitorna vispas till hårdt skum och sockret iblandas försiktigt, med gaffel, i äggviteskummet. Massan läggs i form af små kranar eller vanliga maränger på väl rengjord och smord plåt, hvilka öfversiktas med litet socker och gräddas i svag ugnsvärme, tills de äro nästan genomtorra och släppa plåten. — Chokladen upplöses i vattenbad, utan tillsats af vatten. Mandeln skällas, skäres i tunna skifvor, hvilka rostas lätt med 2 tsk. socker i ugnen. — När marängerna äro kalla, läggs de upp på flat glas-skål med tärtpapper, hvaritals med den smälta chokladen, så att de bilda en pyramid. Pyramiden öfverhålles med choklad och beströs med den rostade mandeln. Grädden vispas med sockret till hårdt skum. Hälften af den smaksättes med vaniljsockret, den andra hälften färgas skär med karmin. Den hvita och den skära grädden spritsas, hvar för sig, genom krusig garneringsträtt i vackra girlander öfver pyramiden. Suissen bör ej garneras förr än 1/2 tim. innan den skall serveras.

Spenatpudding (f. 6 pers.). 3 kuvertbröd (150 gr.), 5 dcl. mjölk, 40 gr. smör, 6 hg. spenat (3 dcl. vatten), 1/2 portug. lök, 1 msk. hac-

Behagligaste och effektivaste afföringsmedel är Apoteket Vasens **Laxermarmelad** för stora och barn. Pris 1 kr. pr ask. Finnes på alla apotek.

D. B. C. Flytande Putskrä för metaller. Profva den och Ni använder aldrig någon annan. Fås öfverallt. Fabrikater: Dorch, Bäcksin & C:os A.-B. GÖTEBORG.

SINGER SYMASKINER VÄRLDSBERÖMDA

FAXIN Bästa putsmedel för alla metaller.

Mellin's Food är bästa kraftnärning för svaga, klena barn i alla åldrar. Bok om barns uppfostran gratis och franko från Mellin's Food Depot, Malmö.

SYVALÖFS SNABBKOKANDE KORNFLINGOR

koka på 10—15 minuter, försäljas blott i hel- och halfpaket.

NYA **WERMLANDS-TIDNINGEN** Grundl. 1850 Karlstad Grundl. 1856 är Värmlands största och äldsta tidning

GAHNS Farena-crème.

En kund skriver därom: »Farena Hafre-crèmen var så ypperlig att vi kunna lämna Er de allra vackraste intyg som vi rimligtvis kunna åstadkomma i ord. Den står långt före allt annat, som vi begagnat.»

Henrik Gahns Aktiebolag, Uppsala. Kungl. Hofleverantör.

KÖKSALMANACK

Redigerad af **ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND** Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm. **FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 21—27 MAJ 1916.** **SONDAG.** Frukost: Smörgåsbord; chateaubriand med brynt potatis; mjölk; kaffe eller te med giffelar. Middag: Windsorsoppa med

äggsufflé; stekt svinfilé med ryska arter; marängsuise med choklad.

MÅNDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafregrynsgröt med fruktkompott; potatisplättar med lingon; kaffe eller te. Middag (vegetarisk): Spenatpudding med falsk holländaise och potatis; svensk äppelkaka med vispad grädda.

TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; hafremjölsvälling; sillsås med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Hachékötletter med stufvade morötter; sviskonsoppa med skorpar.

PARAMINT PASTILLER FÖRORDAS AV LÄKARE. vid sjukdomar i munhåla och svalg. Effektivt skydd mot smitta vid epidemier. FLASKOR OM 50 ST. KR. 1.25 **SÄLJAS ÖVERALLT** A. B. PHARMACIA, STOCKHOLM. Kontrollant: PROFESSOR A. VESTERBERG.

Agra Yog-Margarin

Till **Våren o. Sommaren - 1916 -**

Vår nya **KATALOG** nu utkommen och sändes på begäran kostnadsfritt.

Största tänkbara urval af moderna **Promenaddräkter — Kappor — Rockar Regnkappor — Promenadkjolar — Blusar Klädningar — Underkjolar — Morgonrockar**

OBS! Bästa sätt att ekipera sig bekvämt, stilfullt och billigt. För Linneustyrslar. Garnityr och Sybehör: Begär **Specialkatalog.**

AUG. MAGNUSSON STOCKHOLM VESTERLÅNGGATAN 46 & 48

CHESEBROUGHS Vaseline Inregistr. Varumärke. »Den bästa vän, du någonsin kan få» Med detta preparat kan man lindra och bota många krämpor. En liten burk **Chesebroughs Vaseline** kostar endast 25 öre och befriar dig från skroflig hud, smärre sår och brännskador, och om du låter en liten smula smälta i munnen, lindrar det hosta, heshet och inflammation i halsen. Profask å 10 öre erhålles öfverallt. **Det är fullkomligt utan smak.** Hvarje apotekare, såväl som större kemikalie- och parfymaffärer hafva det till salu, men se noga efter, att fabrikanternas namn **Chesebrough Mig. Consd. New York, U. S. A.** återfinnes på hvarje förpackning. Filial i London, 42 Holborn Viaduct. Var försiktig med efterapningar. De skada i stället för att hjälpa dig. **Det bästa för barnens hud.**

Kathreiners Maltkaffe HÄLSOSAMT. BILLIGT. VÄLSMAKANDE. Drickes dagligen av millioner människor över hela världen. **Säljes hos alla handlande.**

Glöm ej att **Lukulin** är dagens **TANDCRÈME & MUNVÄTTER** **Lukulin** är starkt bakteriedödande, utan att angripa slemhinnan. **Behaglig lukt och smak!** Bevarar tänderna och gör dem kritvita!

Lejon
Dantar & Strumpor,
ÄRO AF BÄSTA KVALITE & OMSORGSFULLASTE UTFÖRANDE
FÖRSÄLJAS ÖFVERALLT

kad persilja (drygt), 3 äggulor, 35 gr. mjöl, salt, soja, närsalt, 3 äggvitor, (5 gr. potatismjöl).
Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.), 2 msk. stötta skorpor.
Beredning: Kuvertbröden blötas i mjölken, kramas ur, söndermosas och brynas i en del. af smöret. I resten af smöret fräses den hackade löken. Spenaten rensas, sköljes, förvälles, hackas och pas-

TRE ORD

SASOL
är
oumbärligt!

Five o'Clock Tea
utmärkt arom
mycket utnyttat
i bäckverk å
1 kg kronor 6=50
1/2 " " 3=25
Percy F. Luck & Co. HAB

Om hvarje svensk husmoder använde **Snabbkokaren** skulle millioner kunna sparas i bränsleåtgång. Eldas med affall från vedboden etc. Kokning på några minuter.
Prospekt o. intyg gratis o. franco.
G. V. RUNDSTRÖM & Co.
Järnaffär — Norrköping.
Etablerad 1854.
Telefoner:
No 83, 500, 700, 969, 1718.
"Endast äkta" om i locket finnes ingjutet
Carl D. Mobergs PATENT No 5206.
Bakel, Lättkött, Snygg, Luktfri.
Pris Kr. 9.— Fraktfrtt.

seras. I det brynta brödet inarbetas löken, den passerade spenaten, äggulorna, den hackade persiljan mjölet samt mjölken, hvari bröden uppjuksats. Något närsalt och soja tillsätts och anrättningen afsmakas med salt. Sist iblandas de till hårdt skum slagna ägghvitorna, massan fylls i smord och brödbeströdd hålförm och kokas i vattenbad, ofvanpå spisen omkr. 1 1/2 tim. Serveras med falsk holländaise och potatis.

Fricandeau på gädda (f. 6 pers.). 1 gädda på 1 1/2 kg., 1 msk. salt (15 gr.), 1 1/2 hg. späck, 3 del. fiskbuljong, 2 del. hvitt vin, 4 persiljestjälkar, 5 hvitpepparkorn, 1 lagerblad, brynt socker (1/2 msk. strösocker, 1 msk. vatten).

Beredning: Gäddan urtages, sköljes väl och torkas. Skinnen afdrages med fjällen på; huvudet får sitta kvar men gälarna klipplas bort, likaså fenorna. Fisken kan äfven skäras i filéer, då skinnsidan lägges mot skärbrådan och köttet skäres försiktigt löst från skinnen. Gäddan ingnides med 2 tsk. af saltet och får ligga 1 tim., hvarefter den ånyo torkas och späckas i täta rader med 1/2 hg. af späcket, skuret i jämna fina strimlor, hvilka doppats i resten af saltet. Resten af späcket, som bör vara skuret i flata skifvor, lägges på botnen af en mindre fiskkittel, gäddan lägges därpå och buljongen, vinet, persiljan, kryddorna och det brynta sockret tillsätts. Fisken får därefter sakta koka med tätt slutet lock omkr. 20 min., hvarefter den upplägges på varmt serveringsfat och garneras med persilja samt små kokta potatisar. Spadet silas, skummas, afredes, om så önskas, med litet hvetemjöl, får koka 5

min., afsmakas och hålles öfver fisken.

Kalkkottletter med maderasås (f. 6 pers.). 750 gr. benfritt innanlär, 2 tsk. salt (10 gr.), 1/2 tsk. hvitpeppar, 2 msk. mjöl (20 gr.), 4 msk. smör (80 gr.), 2 del. buljong, 2 msk. madera.

Beredning: Köttet torkas med en duk, urviden i hett vatten, skäres i 12 skifvor, hvilka bultas väl, formas med en knif, beströds med kryddorna och vändas i mjölet. Smöret brynes i en stekpanna, kottletterna lägges i och stekas vackert bruna på båda sidor, upplägges på varmt fat; pannan vispas ur med den kokande buljongen och vinet, hvarpå såsen hålles öfver kottletterna. Serveras med stufvade grönsaker.

I ENSAMHET.

Af Augusta Berger.

Mor Anna Kajsa smyer sig ut, obemärkt, som hon kommit. Bakom källarkullen stannar hon och drar efter andan.

Hennes stuga. Den skulle säljas, hennes stuga och allt hvad där fanns. Utom sig höjer hon handen i hot mot det hem, som gifvits henne i utbyte, under det hon mumlar:

»Inte en natt ska jag sova under detta tak till, och inte en beta bröd ska jag mer förtära af deras. I natt går jag hem till mitt.»

Hon kände med sig själf ädt det var öfverord, utslungade i trots, men tanken på hvad de inneburo ville ej släppa henne. Ju längre dagen led, ju mera tog det fäste inom henne, och då det började skymma, var hon nästan ense med sig att gå. — Gå, kom det åter, hur kunde

hon, gamla giktbrutna fattighjon, tänka sig orka den milslånga vägen. Men om hon tog genvägen öfver betesmarkerna, männe ändå? Den genade minst en fjärdingsväg, och kvällarne voro ljusa och stjärnklara.

Visst hade socknen tagit hand om henne, när hennes gubbe dött och hon själf förstörd af gikten ej ens kunde skaffa sig en dryck vatten, men tacksam hade hon ej kunnat känna sig, vantrifvits som hon gjort bland de andra hjonen, hvilka hatat henne för det hon ej deltagit i allt elakt skvaller och förtal de jämt hade för sig.

Och nu skulle den säljas, hennes stuga, och hennes hem skulle bli till en röfvarkula. — Nej, inte så länge hon lefde skulle de kunna drifva ut henne därifrån.

När vattgröten och den blåseparerade mjölken ställdes fram till kvällsmat åt hjonen, saknades mor Anna-Kajsa, men det var inte något

att göra åt, tyckte fattigstudejan och lät det bero. Visst kan väl gammalt folk råka ut för slag och annat, men att gå ut och söka i mönkret med ljus och lykta var väl knappast lönt, så det fick väl vara till morgonen.

(Forts.)

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA.

1903—16. Tack. Antages. Men på grund af trängsel i spalterna torde införandet komma att dröja någon tid.

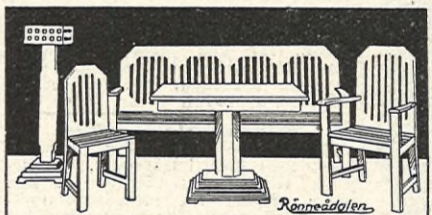
»Fru på landet.» Eder önskan torde nog vid ett och annat tillfälle komma att uppfyllas.

M. S. F. Tyvärr sakna vi utrymme för eder dikt.

K. G. Kan ej användas. A. Björnsell. Måste af utrymmesskal afböja.

Stora system: "Vi ska be mamma riktigt vackert, så köper hon alltid den fina Florodol-tvålen åt oss"

Hvita, moderna TRÄDGÅRSMÖBLER i många olika utförande. — Begär vår katalog — Rönneådalens Aktiebolag Stockamöllan Tel. 5.

Annonsera i Idun!

Husqvarna Symaskiner
En svensk symaskin bör svenskt hem
Lika bra och bättre än de bästa utländska i aiseende å konstruktion, hållbarhet, samt lätt och tyst gång. Prisbilliga.
Obs! Förmånliga afbetalningsvilkor.

I en serie af SYLVIA (Sara Pfeiffers) historiskt romantiska arbeten hafva utkommit:

Emeli Högqvist
Romantiserad skildring af SYLVIA. Pris 2 kr. 75 öre.

Magdalena Rudenschöld
Romantiserad skildring från Gustaf III:s och Hertigen-regentens dagar af SYLVIA. Pris 2 kr. 75 öre.

Sofie Hagman
En kärlekshistoria från Gustavianska tiden.

Skön Öllegård
Historisk romantisk skildring från Carl XI:s tid.

En drottning
(Drottning Desideria). Historisk romantisk skildring. BELJERS BOKFÖRLAG.

LYDIA WAHLSTROM:
SVENSKAR
FRÅN
FÖRRA SEKLET

II. ERIK GUSTAF GEIJER — JOHAN GABRIEL RICHERT — FREDRIKA BREMER
Pris 4: 25.

Några pressomdömen om den i julas utkomna del I (Benjamin Höijer och Hans Järta — pris 3: 50):

"D:r Wahlströms Järtabiografi är ett duktigt arbete, där mycket af nytt intresse är hopfördt. Det ger oss bilden mer af personen än af politikern, men det är också utan all fråga personen som — trots Järtas utomordentliga politiska insats — mest intresserar, kanske särskildt därför att den är så genomsvensk."

Karl Nordlund i Stockh.-Tidn. (febr. 1916)...

P. A. NORSTEDT & SÖNERS FÖRLAG.

CLOETTAS GULD-CACAO
I vidstående förpackning säljes öfverallt
1 HEKTO 45 ÖRE

Stockholms Fjällkoloniers Lotteri

12,500 vinster.

Högsta vinsten Kr. 9,000 2:dra vinst Kr. 6,000
 utgöres af följande föremål:
Herrumöbel från Nord. Komp.
Oljemålning af A. Genberg.
Motorcykel från Huskvarna.
Pianino från Bergqvist & Nilsson.
Schatull m. 10 1/2 duss. kontr. matsilfver o.
Brilljantsmycke från Guldsmedsbolaget.
Flossamatta från Svensk Hemslöjd.
Ljuskrone, marmor, brons fr. N. Komp.
 Alla dessa föremål en vinst.

3:dje vinsten Kr. 3,000
BIBLIOTEK i rikt urval, alla böcker bundna, jämte 2 bokhyllor af mahogny, 2 skinnfåtöljer från Nord. Komp. m. m.
Sammanlagt vinstvärde 140,000 kr.

Dragnin senast 1 Juli. Insänd rekvisition, märkt **X 1**, adress **Fjällkolonilotteriet, Artillerigatan 60, Stockholm**, hvarefter lotter sändas mot postförskott för lotterna å 2 kr. pr lott jämte kostnad för porto och dragningslista. Bese vinstutställningen, Drottninggatan 82.
Borghild Oxenstierna, lotteriets föreståndare.

ALTIFIN FÖR VÅREN!
 Dräktpåsen "ALTIFIN" för skydd mot mal och damm.
 Säljes i hvarje väsorterad affär samt i parti hos **John Blomberg & Co A.B., STOCKHOLM.**
 TELEFONER: ALLM. 5113, RIKS 1201 & 1202.

Utmärkta organ för annonsering i landsorten äro följande tidningar:

Arvika: Arvika Tidning.	Malmö: Skånska Aftonbladet.
Avesta: Avesta-Posten.	Mora: Mora Tidning.
Borlänge: Borlänge Tidning.	Norrköping: Östergötlands Dagblad.
Borås: Borås Tidning.	Nyköping: Södermanlands Nyheter.
Eksjö: Eksjö-Tidningen.	Nässjö: Nässjö-Tidningen.
Engelholm: Engelholms Tidning.	Oskarshamn: Oskarshamns Tidningen.
Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.	Piteå: Norrbottens Allehanda.
Eslöf: Skåningen Eslöfs Tidning.	Skellefteå: Skelleftebladet.
Falkenberg: Falkenbergs-Posten.	Sköfde: Skaraborgs Läns Annonssblad.
Falun: Falu-Kuriren.	Sollefteå: Sollefteå-Bladet.
Gefle: Gefle-Posten.	Sundsvall: Sundsvalls-Posten.
Halmstad: Hallandsposten.	Söderhamn: Nersingen.
Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.	Södertälje: Södertälje Tidning.
Hudiksvall: Hudiksvallsposten.	Trelleborg: Trellehorgs Allehanda.
Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.	Uddevalla: Bohusläningen.
Härnösand: Härnösands-Posten.	Umeå: Västerbottens-Kuriren.
Höganäs: Höganäs Tidning.	Uppsala: Tidningen Uppsala.
Hörby: Mellersta Skåne.	Visby: Gotlänningen.
Jönköping: Smålands Allehanda.	Vänersborg: Elfsås Läns Annonssblad.
Kalmar: Barometern.	Västervik: Västerviks Veckoblad.
Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.	Västerås: Westmanlands Allehanda.
Karlstad: Karlstads-Tidningen.	Växjö: Smålandsposten.
Kristinehamn: Ansgariposten.	Ystad: Södra Skåne.
Laholm: Sydhalland.	Örebro: Örebro Dagblad.
Landskrona: Landskrona-Posten.	Örnköldsvik: Örnköldsviks-Posten.
L'inköping: Östgöta Correspondenten.	Östersund: Jämtlands Tidning.
Luleå: Norrbottens-Kuriren.	Östhammar: Östhammars Tidning.

Iduns

Gymnastik-stänger.
 Träpölar.
 omerska ringar.
 Gungor m. m.
 för hvarje behof.

Begär illustrerad prislista!
TH. P. PÅLSSON, STOCKMÖLLAN.
 Specialtillverkning af gymn.-redskap.

PÅ GRUND AV
 affärens fullständiga upphörande
slutsälja
 vi hela vårt lager av
Äkta Plym-Halsboas
 till följande
 konkurrenslöst, billiga priser:

N:r 1. (föret kr. 5:—) nu kr. 2: 25.	2. (" " 8:—) " 3:—.
3. (" " 11:—) " 5:—.	4. (" " 15:—) " 7:—.
5. (" " 28:—) " 13: 50.	6. (" " 35:—) " 15:—.
7. (" " 45:—) " 20:—.	8. (" " 60:—) " 30:—.

Svart, vitt, grått, svart och vitt finnes i lager.
 Dessa Boas äro av yppersta kvalitet med helsidenslips.
 Sändes mot efterkrav med rätt att återfå pengarna om varan ej utfaller till belåtenhet
 OBS! Dessa boor kosta i affärerna 3 gånger mera.
 Om referenser uppgivas sändas de till påseende utan efterkrav.
 Tillskrif snarast
Svenska Plymimporten, MALMÖ.

Fiskebäckskils Badrestaurant

På grund af lifsmedlens oerhörda stegring finna vi oss nödsakade att höja abonnemangpriset till 3 kr. per dag.

KARL H. NYMAN
 Specialaffär för **DAMUTSTYRSJÄR**
 17 HAMNGATAN
 43 DROTTNINGGATAN
STOCKHOLM

Det bästa hvetemjålet

MALMÖ BEST PATENT
 Malmö Stora Walskram

TRÄDGÅRDSMÖBLER
MYRSTEDT och STERNES A.B.
 KUNGL. HOFLEV. STOCKHOLM
 KATALOG PÅ BEGÄRAN

LEDIGA PLATSER

BÄTTE FLICKA som vill och kan åtaga sig en ensamjungfrus göromål får plats omkr. d. 10 juni i liten familj på landet. Sv. m. bet. löneanspråk och foto till »Pålitlig och pliktrogen», Iduns exp. f. v. b.

ANSPRÅKSLÖS ENKEL FLICKA med jämnt lynne, får plats genast, som sällskap och hjälp åt äldre fru. Sökande med någon kunskap i sjukvård föredrages. Svar med foto, uppgift om ålder och pretentioner till »Landtegendom», Bondeförbundets Tidning, Falköping.

BÄTTE FLICKA villig att under husmoderns ledning sköta alla en jungfrus sysslor får god plats i vänlig familj, 1/4 timmas resa utanför Göteborg. Rekommendationer fordras. Svar med närmare upplysningar till »Salta bad», S. Gumelii Annonssbyrå, Göteborg.

ENKEL, BÄTTE FLICKA, frisk och barnkär, något sykun. och gärna musik. får god plats i smålandsstad att hjälpa till med barn samt gå frun tillhanda. Sv. m. bet. o. lönepret. till »Juli 1916», Iduns exp.

Handarbetslärarinna med utbildning i huslig ekonomi, helst med hem i Göteborg, erhåller plats till hösten. Betyg och rek. torde sändas till »Handarbetslärarinna», Svenska Telegrambyråns Annonssafdelning, Göteborg.

Hushållerskebefattningen vid Eskilstuna Fattigvårds- och Arbetsinrättning är till ansökan ledig. Lönen utgår med 400 kronor jämte kost, husrum, värme och lyse. Platsen skall tillträdas 1 nästkommande juli.

Ansökningar åtföljda af frejdebevis insändas till Eskilstuna Fattigvårds- och Arbetsinrättning senast den 31 maj 1916.
 Eskilstuna den 10 maj 1916.
FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

För en bildad frisk och hurtig flicka, omkr. 30 år, är plats ledig nu genast i liten fam. på landet, där jungfru finnes. Sökande bör vara fullt kunnig i ett hems skötande, äfven sömnad, samt äga god karaktär! Begynnelselön 25 kr. pr mån. Sv. med ref. och om möjligt foto till fru E. Höök, R a s b o k i l.

En lärarinnetjänst vid Västerbottens läns sinnesslöanstalt i Umeå kungöres härmed till ansökan ledig. Lön 500 kr. pr år med trenne ålderstillägg å kr. 200 hvardera. Allt fritt äfven utskylder. Närmare upplysningar lämnas af föreståndarinnan. Ansökningshandlingar ställda till styrelsen, skola inlämnas före den 1 juni 1916.

Husföreståndarinna

omkring 20-30 år, fullt frisk och med ett fördelaktigt och älskvärdt utseende, som är fullt förtrogen med ett finare hems skötande och som kan gifva en rar 4 års gosse en god uppfostran och med lätthet kan utföra pianoackompanjemang, erhåller en mycket god och lätt plats enär jungfru finnes och familjen endast består af två personer. Fr. o. m. 1 okt. blir vistelsen i Stockholm, där fullt modern våning är hyrd. Sökande, som får tillträda platsen genast, torde pr omgående sända fotografi, uppgift å ref., pretentioner och, om möjligt, telefonnummer till »Barnkär», Sv. Telegrambyrå, Gäfle.

Flicka

af god familj, omkr. 15 år, frisk och hurtig erhåller genast plats att gå tillhanda i hushållet på herrgård ej långt från Stockholm. Mindre lön, fritt vivre, familjemedlem. Sv. m. foto och returporto till »Friska», S. Gumelii Annonssbyrå, Stockholm.

Värdinneplats.

Hos medelålders socialt och ekonomiskt välstuerad herre bosatt i stad finnes plats för ung bildad sympatisk dam att förestå hemmet nu eller till Augusti. Svar med alla upplysningar och fotografi torde sändas till »1 Augusti 1916» under adress S. Gumelii Annonssbyrå, Stockholm, f. v. b.

Fritt logis och fritt vivre

under sommarmånaderna vid naturskönt ställe vid Bohuslänska kusten med tillfälle till salta bad erhåller frisk flicka å omkring 18 år, som vill biträda frun med i ett hushåll om tre personer förekommande göromål. Svar snarast till »Härligt s o m m a r s t ä l l e», S. Gumelii Annonssbyrå, Göteborg.

Sjukvårdsbiträden

erhålla platser genom **Svenska Sjuksköterskebyrån** Kungsgatan 21, Göteborg.

Sköterskelever

emottagas på sjukhem i Stockholm. Svar till »Elever», Iduns exp. f. v. b.

Plats som sköterska

å Serafimerlasarettets 15:de avdelning finnes ledig att tillträda den 1 juli. Ansökan jämte läkare-, frejd- och tjänstgöringsbetyg torde insändas senast den 1 juni.

Befattningen som operations-sköterska och husmor

vid Gellivare lasarett kungöres härmed till ansökan ledig. Löneför-måner 700:— kr. pr år jämte fritt vivre, ett årligt pensionsbidrag af 25:— kr. samt två ålderstillägg å 100:— kr. efter resp. 3 och 6 års tjänstgöring vid lasarettet. Ansökan med betygsskrifter insändes före den 15 maj till Lasarettsläkaren, Gellivare.

GUVERNANT till landet att läsa med två flickor, 8 och 10 år. Svar med betyg, ref. samt löneanspråk till »Hösten 1916», Iduns exp.

Tvåföreständerska.

Vid Piteå Hospital & Asyl kommer att anställas en tvåföreständerska; tillträde 1 juni. Lön 400 kronor pr år, 1:a klassens kost, 21 dagars kostnadsfri semester årligen samt möblerad bostad om 1 rum. Alderstillslag efter 2,5 och 10 års tjänst med resp. 10, 20 och 40 %. Fri resa torde äfven kunna påräknas. Egenhändigt skrifven ansökan åtföljd af frejde- och tjänstebetyg insändas till

SYSSLOMANNEN, Hospitalet.

Husmoderplatsen

Vid Länsnatoriet i Sundsvall är till ansökan ledig. Lön kr. 600 jämte allt fritt. Platsen tillträdes den 15 instundande juni. Ansökningar åtföljda af betyg och foto torde ingifvas senast den 25 maj. STYRELSEN.

Föreständarinna.

Medelålders dam med lugnt temperament, gärna religiös och helst med betyg från fackskola, som tror sig kompetent att handhafa skötdandet af en större matsvering i Stockholm, där äfven elever emottagas för utbildning, erhåller godt och stadigvarande engagemang. Förtroudfullt svar sändes under adress »Nykterhet», Iduns exp., Stockholm.

Husföreständarinna.

Till enklings hem på landet önskas fullt komp. husföreständarinna, van att med sparsamhet sköta ett landthushåll. Hjälps till gröfre sysslor af jungfru, hvilken delvis är upptagen med mindre ladugård. Den sökande bör vara frisk, arbetsam, punktlig och vänlig. Platsen bör tillträdas i början af juni. Svar med foto, lönepret. och rek. sändas under adr. »Till landet», Dala-Järna.

Husmodersbefattningen

Vid Gefleborgs läns tuberkulossjukhus ä Mohed är till ansökan ledig. Löneförmaner: 600 kr. pr. år, fri kost och bostad. Ansökningar, åtföljda af betygsafskrifter, torde före 1 nästkommande juni insändas till Styrelsen för Gefleborgs läns tuberkulossjukhus ä Mohed, adr. Bergvik. Platsen bör tillträdas den 15 nästkommande juni.

Ung skolkökslärarinna

kan om så önskas få anställning som hushållerska med husmoders hjälp vid Värmlands Eda badanstalt under instundande badsäsong fr. 5 juni till slutet af augusti. Reflekteras härå torde svar insändas till Doktorinnan Gerda Grill, Odengatan 6, Stockholm jämte uppgift ä lönepretensioner.

Vid Norrbottens Läns Sinneslöanstalt i Råneå

kungöres härmed en lärarinneplats ledig att tillträdas den 1 nästk. september. Lön 600 kr. jämte 3 ålderstillägg ä 100 kr. efter resp. 5, 10 ä 15 års tjänstgöring samt fritt vivre. Tjänsten medför delaktighet i döfstumlärnarnas pensionsförening. Sökande torde innan den 1 juni till anstaltens föreständarinna, adress Råneå, insända en ansökningshandling m. m., hvarmed kompetensen kan styrkas. STYRELSEN.

Husmodersbefattningen ä Karlstads stads fattigvårdsinväntning

ä Klaraborg blir ledig att tillträda den 1 instundande november. Sökande bör vara något van vid sjukvård och i övrigt väl meriterad. Lön 800 kronor samt 2:ne ålderstillägg ä 100 kr. efter 5 och 10 år ävensom vanliga naturaförmåner. Ansökningar ingifvas till Karlstads Fattigvårdsstyrelse före den 15 juni.

Kvinnlig Ciselör

Bildad, konstintresserad flicka, som helst besökt teknisk skola, något kunnig i metalldrifning, kan få komma i 3-årig utmärkt lära för utbildning till ciselör. Vidare aftal med Ciselör M. af Ekenstam, Malmö.

Bättre flicka

kunnig i enkel matlagning, som vill göra jungfrugöromål erhåller god pl. hos snäll husmoder vid västkustbadort. Sv. t. »Familjemedlem», p. r. Långedrag, (Göteborg).

Till hösten

ha under många år stenografplatser anmälts lediga i långt större antal än hvar till sökande funnits. Med anledning häraf anordnas kurser, som fortgå under sommaren. Nybörjare, som anmäla sig till 1 eller 26 juni, medhina fullständig utbildning till sept.-okt.

Stenografbyrå

(Sveriges Centralinstitut för stenografi och maskinskrifning). Stockholm; 31 Regeringsgatan.

Hushållerskebefattningen

vid statens vårdanstalt för manliga alkoholister ä Vennngarn kungöres härmed ledig till ansökan. Lön 585 kronor med två ålderstillägg ä hvardera 75 kr. efter resp. 5 och 10 år. Fri kost samt möblerad bostad om 2 rum med uppvärmning och belysning. Den, som förut haft liknande tjänst vid anstalt, har företräde. Ansökningar insändas före den 25 maj 1916 till Vennngarnskommissionen, Jakobsgatan 32, Stockholm. Närmare upplysningar därstädes eller genom anstaltens föreståndare pastor Eric Wijkmark, adr. Sigtuna.

Bildad fröken

gladlynt och sympatisk ej öfver 25 år sökes af tyskfödd stockholmsfamilj till trefnad och nytta. Två jungfrur finnes samt tre gossar på 7, 9 och 12 år, och fordras intresse för husbestyr. Sommarvistelse på skärgårdsods. God lön. Svar till »Familjemedlem», Allm. Tidningskontoret Gust. Ad. Torg, Stockholm.

Vid Värmlands läns sinneslöanstalt,

Karlstad, finnes plats för en lärarinna att tillträdas den 15:de nästkommande juli eller den 1:sta september. Hälst lärarinna som har genomgått seminarium för utbildande av lärarinnor för sinnesslöa barn. Ansökn. och betyg torde vara inlämnade före maj månads utgång under adress: Sinnesslöanstalten, Karlstad.

Plats såsom afdelnings-sköterska

vid Västmanlands läns Tuberkulossjukhus, Skogsfjället, vid Västerås är ledig att tillträdas 1 instundande juli. Lön: 500 kr. pr år, allt fritt, ålderstillägg, pension, semester. Kompetenta sökande kunna före 1 juni inlämna ansökan till dr Martin Sjögren, adr. Västerås, som lämnar närmare upplysningar.

Husmoder.

Vid Norrbottens läns tuberkulossjukhus vid Sandträsk anställs från den 1 juli en husmoder. Lön: 720 kr. fri bostad och kost samt 60 kr. i vikariatsarvode. Sökanden bör vara fullt kunnig i ledning och skötsel av större hushåll och förrad samt äga vana att leda tjänstefolk. Ansökningar ställas till Direktionen för Sandträsk tuberkulossjukhus och insändas före den 4 maj 1916. Sandträsk den 4 maj 1916. DIREKTIONEN.

PLATSSÖKANDE

KONFIRMERAD, frisk och anspråkslös flicka önskar under sommarferierna komma till herrgård att gå frun tillhanda, event. läsa läxor med barn. Sv. till »7:de klass», Linköping p. r. SKOLKÖKSLÄRARINNA önsk. arbete und. som.-m. som hemkonsulent el. hjälp. Sv. t. »M. A.», Djursholm p. r. LÄRARINNA med flerårig vana vid att undervisa abnormt utrustade barn söker liknande plats i hem eller vid anstalt. Sv. emotes tacks. inom 8 dagar till »Undervisningsvan lärarinna», Gumælii Annonbyrå, Malmö.

UNG FLICKA från bättre hem, som genomgått Göteborgs Husmodersskola, önskar plats nu i maj eller senare, i präst- eller annan bättre familj på landet. Är kunnig och villig att deltaga i alla i ett hus förekommande göromål. Sv. t. »L. 23», Iduns exp. f. v. b.

KVINNL. MASSÖR, med bästa rek. van vid sjukv., van vid resor — önskar plats i god familj på landet. Gärna mot fritt vivre om tillfälle gifves få deltaga i hushållet. Sv. till »God familj», Kiosken, Victorriagatan, Göteborg.

BÄTTRE FLICKA, kunnig i enkel matlagning, bakning och inomhus förefallande göromål önskar plats i liten treflig familj. Sv. till »L. S.», Box 13, Kalmar.

ANSPRÅKSLÖS FLICKA önskar pl. att sköta sjuk, har genomgått 7 mån. sjukvårdskurs. Sv. till »Villig», Kiosken, Vasaplatsen, Göteborg.

BILDAD, HUSLIG DAM önskar medf. till badort som hjälp o. sällskap eller vara på landet i matmoderns ställe, om denna önskar resa bort eller behöfver hjälp. Ref. lämn. Sv. till »Pålitlig», Tidningskont. Södermalmstorg 7.

ENKEL, ORDENTLIG flicka önskar hjälpa till i trädgård eller dylikt mot fritt vivre. Tacks. för sv. till »Längtan till landet», Iduns exp.

KVINNLIG GYMNASTIKDIREKTÖR önskar plats för sommaren vid badort eller i familj. Äfven villig deltaga i husliga göromål. Svar till »Tysktalande 25», Iduns exp. f. v. b.

BÄTTRE FLICKA, kunnig i matlagning, för öfrigt allt hvad som förekommer i ett hems skötande, önskar plats som husmoderns verklig hjälp, nu genast eller event. senare. Tacksam för svar till »Ella», Iduns exp., Stockholm.

24-ÅRIG LÄRARINNA önskar plats under sommarferierna i familj, där husliga göromål kunna få läras. Sv. till »LÄRARINNA», Angom, Njurunda.

MOT FRITT VIVRE önskar glad och hurtig 16 års flicka under sommarferien läsa läxor med mindre barn eller på annat sätt vara snäll husmoder till nytta under vistelsen på landet. Svar till »Ann-Margret», Falun p. r.

HURTIG, BILDAD hushållskunnig sjuksköterska önskar plats som värdinna där husmor saknas. Sv. till »Ordningssänkande», Motala p. r.

SMÅSKOLELÄRARINNA önskar under sommaren plats i familj. Kunnig i finare handarbeten och något kläd-sömnad. Sv. till »Familjemedlem 24 år», Örebro p. r.

I GÖTEBORG eller dess närhet önskar ung, enkel elementarbildad flicka, mot fritt vivre eller någon liten lön, lättare anställning, hos familj eller ensam dam, som hjälp och sällskap, helst där någon undervisning i matlagning kan erhållas. Sv. till »Anna-Lisaa», p. r. Kalmar.

EN FLICKA i 25-års åldern som genomgått handelsskola, maskinskrifning och stenografi önskar plats i familj där skrifgöromål förekomma. Sv. till »Våren 1916», Iduns exp.

FLICKA, som i vår går ut 8-klas-sigt läroverk, önskar komma till herrgård eller större landthem, för att praktisera hushåll. Äfven villig att läsa och sysselsätta sig med barn. Sv. till »R. N.», Iduns exp.

20-ÅRIG, ENKEL, BÄTTRE FLICKA önskar plats i bildad familj (gärna där barn eller ungdom finnes) att tillse och hjälpa till i hushållet där jungfru ej är van vid matlagning. Sykkunnig. Helst familjemedlem. Tacks. f. sv. t. »Ordningssinne», Iduns exp. f. v. b.

SEMINARIST, 18 år, med någon hushållsvana, önskar under sommarferierna plats hos vänlig familj på landet. Sv. emotes tacks. till »E. L.», Karlslund, Västerås.

ENKEL SÖMNAD önskas ett par månader på landet fr. början af juni. 75 öre om dagen. Sv. t. »Sömmerska», Iduns exp.

DEMOISELLE FRANCAISE instruction supérieure donne leçons de français, diction et sténographie française. A. T. 29218 (kl. 2-4).

18-ÅRS FLICKA som tagit realskole-examen och nu går i gymnasiet i ring, önskar under 1 ä 2 mån. i sommar vistas i kristligt sinnad fam. på landet för att undervisa några barn i vanliga skolämnen och musik. Något arvode önskas. Svar till »Brita», Sv. Tel.-b:s Annonafdeln., Göteborg.

Kvinnl. exam. sjukgymnast med flerårig praktik i Sverige och utlandet önskar plats i familj att meddela massage. Kunnig i engelska språket. Ref.: dr Billström, Drottninggatan 72, Stockholm m. fl. Sv. till »Sjukgymnast», till S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Leg. kvinnlig sjukgymnast önskar anställning under sommaren. Sv. torde sändas inom 8 dagar till »Gymnastikdirektör», Snällposten, Lund.

Härmed inbjudes till Aktieteckning i A.-B. Husmodrarnas Centralförmedling.

A.-B. har till uppgift att förmedla försäljningar mellan Hem i landsorten af de alster deras gårdar frambringa, såsom matvaror af alla slag, bär, frukter, konserveringar o. inläggningar, väfnader o. föröfrigt allt de önska afyttra utan andra mellanhänder än våra direkt t. hem i Stockholm. Aktiebrevfren äro på 10 kr. styck o. ställas till viss man. Teckningslista o. alla öfriga upplysningar lämnas tacksamt af Martha Larsson, Husmodrarnas Centralförmedling, Jakobsgatan 20, Stockholm.

EXAM. KVINNL. SJUKGYMNASI

önskar för längre eller kortare tid anställning i familj eller vid badort. Sv. till »God massage», Iduns exp.

MOT FRITT VIVRE önskar ung, elementarbildad musikalisk flicka pl. i familj att deltaga i alla inom hemmet förek. göromål. Sv. märkt: »E.», Nordiska Annonbyrå, Göteborg.

22-ÅRIG frisk och hurtig norrländska önskar till 15 juni plats som guvernant och husmor verkliga hjälp med hushållet och barnens vård. Genomgått högre 8-kl. flickskola och handelsinstitut. Kunnig i förek. husl. göromål. Betyg, ref. och rek. finnas. Ytterst tacksam för svar till »Föräldralös», Iduns exp. f. v. b.

Husföreständarinna.

af god familj, mycket barnkär, med förmåga att med ordning och duglighet sköta ett bättre hem, önskar plats, där husmor saknas, men barn finnas. Goda ref. Helst i Skåne. Sv. märkt »32 år», inom 8 dagar till Iduns exp. f. v. b.

En ung bättre flicka

musikalisk och barnkär, söker plats som hjälpreja i ett bättre hem på landet, där hon vill deltaga i alla förekommande göromål, men anses som medlem af familjen. På lön fastes ej afseende! Ben. sv. till »Familjemedlem S.», S. Gumælii Annonbyrå, Malmö.

Lärarinna

vid högre flickskola önskar under sommaren i hem på landet medd. c. 2 tim. daglig undervisning mot fritt vivre. Sv. till »15 juni», Gumælii Annonbyrå, Malmö.

Barnsköterskor

välrek. utsändas genom Svenska Sjuksköterskebyrån Kungsgatan 21, Göteborg. Tel. 14435.

Gymnastikdirektör

(Kvinnlig) önskar plats nu genast på badort eller i fam. Sv. t. »Sommar-kondition», Gumælii Annonb. Malmö.

En elementarbild. flicka

önskar under sommarmånaderna få komma i bättre hem på landet, helst prästgård, där tillfälle för henne vore att få lära och deltaga i alla inom ett hem förekommande sysslor äfven lättare trädgårdsarbete, mot en mindre ersättning. Sv. till »Läraktig», Eskilstuna p. r.

I följd af kriget

söker en tysk ung fru plats som husföreständarinna i bättre hem i Sverige, äfven på landet. Hon är hemmastadd med svenska förhållanden, musikalisk och med egenskaper att skaffa trefnad, finaste ref. Sv. till Sv. Tel.-b., Malmö under adr. »Trefnad».

Emmy Gihl,

(f. d. Sophiasyster)

Sjuksköterskehem

86 Östermalmsgatan, Stockholm, uts. ex. sjuksköterskor för privatvård, äfven för tillfällig särbeh. o. d. i hemmen. Uthyr sjukvårdartiklar. R. T. 15293. A. T. 21130.

INACKORDERINGAR.

I VACKER PRÄSTGÅRD (Östergötland) kunna några flickor få inackordering, med eller utan konfirmation. Vid. Nya Inack-byrå, Jakobbergsg. 34 I, Stockholm.

TVA FRISKA, snälla flickor, som önska lära sig ett hems skötsel under husmors ledning, och som vilja dela trefligt rum, kunna i godt hem på herrgård i Stockholms närhet, få inackordering hos enkefru med dotter. Sv. till »Huslighet en dygd», Iduns exp. f. v. b.

GÖSSE ELLER FLICKA kan erhålla inackordering i lektorsfamilj i Skelderviken fr. o. m. 1 juli. Sv. till »Sommaren 1916», p. r. Karlskrona.

KONFIRMANDER mottagas fr. 26 juni. Nära station. Hälsosam trakt. Bad o. rikstelt. Kamrater finnas. Pris 125 kr. Komministergården, M o h o l m.

GOD INACKORDERING erhålles på landet i Västergötland. Naturskön trakt, nära Vättern. Emottager äfven helårsinackorderingar Pris 60—65 kr. i mån. Sv. märkt »Hemtrefnad», Iduns exp.

12-ÅRIG FLICKA önskar till höstterminen inträde i Helsenpion för flickor, belägen i Stockholm eller dess närhet. Sv. till »12 år, Täby eller pr Rikst. Täby 21.

FÖR KOMMANDE LÄSAR kan en flicka mellan 12 och 16 år erhålla ett godt hem i bättre familj på Östermalm. Svar till »Läsår 1916, 1917», inlämnas i Tidningskontoret, Karlavägen 8, Stockholm.

Konfirmander.

4 kvinnl. konfirm. mottagas att jämte egen dotter konfirmeras. Pris 150 kr. Tid: 1 juli—15 aug. Läget utmärkt, vid Nossan. Härlig trakt. Nära station. Lanna prästg., Grästorp.

Tvenne skolflickor

eller skolgossar i 13 ä 14 års-åldern kunna få god helinackordering i bättre, välrekommenderadt hem i Stockholm. God omvårdnad och tillsyn. Finaste referenser. Deladt rum. Södersol. 90.—kr. i månaden, tillhoppa 180.—. Endast ä väluppfostrade barn reflekteras. Inackordering kan taga sin början i medio af aug. månad. Svar till »Van att handla och uppfostra barn», Iduns exp. f. v. b.

Semester

tillbringas på härligaste sättet i Hellevik. Utmärkt vacker sandstrand och stenfri botten. Godt pensionat. Förfrågningar besvaras. Edvard Persson, Hellevik, Mjällby. Rikst. Mjällby 5.

Babylådan

Minch. fullständig utshysl af 2 omgångar för späda barn, välsydt och af bästa kvalité, pris 10 o. 15 kr. pr låda beroende på monterg. Sändes mot efterkr. A. C. Cronquist & Son, Rikst. 815. MALMÖ

Hvar skall jag tillbringa min sommarsemester?

Stockholms omgifningar:

VID MALAREN. Pensionat Fagerudd har utmärkta strandbad och skogspromenader. Begär prospekt af Konditor Lundevall, Enköping.

Dalarne:

TURISTHOTELLET I GRÅNGÅRDE i Södra Dalarne mottager gäster. Härligt läge, vackra omgifningar med promenader. (Erkändt godt bord) moderata priser. Vidare i Svenska Turistföreningen. Riks 13, Grangårde.

FURUDALS PENSIONAT. Gammal bruksherrgård i v:a Dalarne. Skogrik, hög trakt, (230 m. ö. h.) vid Ore älf. Jakt o. fisk. Rek. såsom utm. rekreationsort. Uppl. Sv. Tur.-fören. eller fru G. Wuttke, Furudal. Rikst. Furudal 2 C.

DJURMO PENSIONAT.

Hör efter rum i god tid! Postadr. Dufnäs, Dalarna. Riks. Härligt läge i hög skogstrakt vid Dalälven. Kvinnl. läkare i närheten.

Västkusten:

MARSTRAND. Pensionat Nygren rekommenderas.

FISKEBACKSKIL. Restaurant Ut-sikten rekommenderas. Godt bord. Moderat pris. Beställningar ä bord mottagas. Vördsamt ANNA OLSSON.

Alsäck LYSE rek. Strandbad. Varma bad. Löf- och barrskog. Öppet året om.

Småland:

SOLBERGA PENSIONAT, adress Solberga, ä småländska höglandet, 280 m. ö. h. i skogrik, vacker trakt, rekommenderas.

FÖR BRÖSTSJUKA.

Solgården, B o r. Nytt och tidsenligt. Läkare: Dr G. Lundskog. Föreständarinna: Sjuksköterskan Tora Strömsten.

Värmland:

DOKTORINNAN VILMA ERIKSSONS Hvilo hem, beläget 15 min. skogs promenad från Arvika. Inackorderingspris kr. 350 pr dag, 80 ä 90 kr. för mån. Bröstklena mottagas ej. Adr. Högåsen, Arvika.

NORGE:

LARVIKS BAD, Larvik. Sjö-, gytte-, dy-, kolsyre- och elektr. bad etc. Massage- och dietbehandling. Säsong 1 juni—31 aug. Tillskrif Överläkaren Dr Knudtzon, Kristiania, eller Badanstalten direkt.

Doktor Bjerkes Ögonklinik
LINKÖPING.

Dr Heilmans
ELECTROMEDICINSKA INSTITUT.
NEURVUSJUKDOMAR och REUMATISKA
AKOMMOR.
Kungsporsplatsen 2, Göteborg.
Tel. 4546.

Gymnastikdirektörsexamen

afsläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid
Sydsvenska Gymnastik-Institutet.
Ny kurs börjar den 14 sept.
Prosp. gen. **Kapten J. Thulin, LUND.**

Doktor A. Kjellbergs

kurs i massage och sjukgymnastik.
Begär prospekt! Stockholm.
Mästernamnsgatan 70.

Sommarkurs

i massage och sjukgymnastik,
börjar 15 maj, begär prospekt.
STOCKHOLMS
MASSAGE- & GYMNASTIK-INSTITUT
Biblioteksgatan 28
STOCKHOLM.

Göteborgs Enskilda Handels-Gymnasium
Kungsgatan 46, Göteborg.
Förnämligaste enskilda handelsläroverk för elever med högre förkunskap.
Sommarkurs Handelskurs Gymnasialkurs
10/6-10/6 10/6-10/6 10/6-10/6
Begär prospekt!

Lait Antéphélique

(kändt i hela världen sedan 50 år) bästa medel mot rynkor, fräcknar, leverfläckar, finnar, fnassel m. m. Pris kr. 6.- + porto. **Franska Parfyummagasinet, Drottninggatan 21, Stockholm.** Hoflev.

Afmagringsväv,

absolut verkande - oskadlig. - Pris kr. 4:50 + porto. Förs. disk. **Franska Parfyummagasinet, Hofleverantör, 21 Drottninggatan 21.**

VÅRDA HÅRET
om det är sjukt eller friskt, och använd **ZIWERTS' EXTRAIT VEGETAL.**
Bästa hårkonserveringsmedel. Finnes till salu hos frisörer och i parfyumaffärer samt hos **Kungl. Hofleverantör ZIWERTS EFTR., GÖTEBORG.** Återförsäljare rabatt.

Turkiska badet

i Malmöringsbadet är öppet hvarje torsdag för damer. Yppersta medel för bibehållandet af smärt figur och fin hy. Badet är angenämast, om man är flera i sällskap. Pris före vt 12 kr. 1.50. efter kl. 12 kr. 1.75.

"La Mascotte"

förskönar huden!
Fås öfverallt.

FRÅGAS: Finns det någon som kan upplysa någon bot för förföljelsemani och till hvilken läkare man kan vända sig? Sv. till **Ölyckliga, Iduns exp. f. v. b.**

"FINN'S"

Hårvatten
det yppersta för håret.
Befriar från mjäll och klåda hindrar hårfall.
Erhålles till 2 kr. från **Finn, Ljungby 1.**

Misspnydande hårväxt

utrotas med **Trianonpasta** utan efterlämnande af märken eller rodnad i huden. Absolut ofarligt luktfritt medel - jeke pulver. Bättre än elektrolytisk beh. Anv. dagl. med osviktig framgång i min praktik för skönhetsvård vid behandling såväl i ansiktet som å kroppen. Pris 5 kr. Till landsorten mot postförsk. utan ang. af inneh. **Maria Enquist. Institut för Skönhetsvård o. Plastiska operationer. Biblioteksgat. 6-8, Sthlm. R. 160 68. A. 226**

S:ta Birgitta-Skolan

Regeringsg. 19-21. Stockholm.
RIKS TEL. 141 08. ALLM. TEL. 51 90.

Undervisning i Klädsömnad, Fransk linnesöm, Barnkläder, Konstbroderi, Knyppling, Spetsömm, och Filet ancien, monteringar m. m.
Föreläsningar: Comtesse G. och Fröken Elisabeth Thorman. OBS! Betyg efter genomgången kurs. Prosp. på begäran.
Specialité: Handsydd franska underkläder o. bebéutstyrslar. Anmälningar till höstterminen dagl. 10-5. Försäljning af: Textilarbeten, Äkta Spetsar, Broderier, Barnkläder, Linne- och barnkläderutstyrslar, Käth. Kruse-dockor. OBS! Ej att förväxla med annan skola med liknande namn
Emmy Kylander,
elev af Worth o. Bernard, Paris.

Strängnäs Hushållsskola.

Sommarkurs 3 juni-16 september. Grundlig undervisning. Godt hemlif. Prospekt och referenser genom **Fru M. Braune, Strängnäs.**

Vid Skogsbo Hushållsskola, Leksand,

börjar den 15 sept. 1916 ny kurs för 8 unga flickor, som slutat skolan. Kursen omfattar: finare och enklare matlagning, klädsömnad och väfning samt bokhålleri, födoämneslära och främmande språk. Pris 900 kr. Upplysningar lämnas och anmälningar mottagas af
Gertrud Walin, Signe Philip, Leksand.

Herrsättra Skolgård,

8-klassig flickskola; internat, börjar sitt fjärde läsår den 15 Sept. 1916, å Molstabergs egendom, Mölnbo.
Infödda, exam. språklär., exam. skolköklär., exam. musiklär.
Endast välartade barn mottagas.
Språk- och hushållskurs för flickor öfver skolåldern. Prospekt på begäran.
Anna Sundin.
Riks Mölnbo 12. Adr.: Herrsättra, Vagnhärad.

Fröbel-Institutet i Norrköping

Utbildningskurser:
A. för kindergården. B. för uppfostrinnekallet i allmänhet. C. för späda barns vård.
Prospekt erhålles mot porto. **Ellen och Maria Moberg.**

Anna Sandströms Högre Lärarinneseminarium,

Karlavägen 25, Stockholm.
Avgångsexamen från seminariet medför högre kompetens. Ansökningar, åtföljda af betygsavskrifter, frejde- och läkarebetyg böra insändas före 1 juni.
Inträdesprövning i ett fåtal ämnen anställes i början av juni eller vid höstterminens början. Några platser finnas lediga i avd. II.
Mottagningstid vardagar kl 12-12,30.
Styrelsen.

Centralförbundet för Socialt Arbete utbildningskurser

för personer som vilja ägna sig åt bostadsinspektion, fosterbarnsinspektion, eller annat barnvårdsarbete, socialt arbete vid industriella verk m. m. även som för dem som vilja utbilda sig till föreläsare och undervisare i sociala ämnen.
KURS A, avsedd för elever som önska utbilda sig för praktiskt socialt arbete, är fördelad på tre terminer, höstterminen 1916 från den 1 okt. till mitten av dec., samt vår- och höstterminen 1917.
Undervisningsämnen: Tillämpad kemi, Fysik, Fysiologi, Bakteriologi, Socialhygien, Barnavård, Fattigvård, Socialpolitik, Samhällslära, Bostadslära, Kommunalkunskap, Författningskunskap m. m.
Inträdesfordringar: 21 år fyllda, samt avgångsbetyg från 8-klassigt flickläroverk eller motsvarande kunskapsmätt. Avgift för hela kursen 350 kr.
KURS B., avsedd för utbildande av föreläsare och undervisare i sociala ämnen, omfattar en tid av cirka 5 månader och börjar i jan. 1917.
Undervisningsämnen: Socialhygien, Socialpolitik, Samhällslära, Kommunalkunskap, Fattigvård, Barnavårdslagstiftning, Familjerätt, Kvinnorörelsen m. m.
Inträdesfordringar: 23 år fyllda samt högre teoretisk utbildning. Avgift: 150 kr.
Prospekt och närmare upplysningar erhålles genom Centralförbundets för Socialt Arbete Byrå, Lästmakargatan 6, Stockholm.

Bränslebesparing!

Köp **Äggbriketter** à Kr. 4.75 pr hl. passande för kokspisar och eldning på galler i kakelugnar.
JOH. LUNDSTRÖM & Co. A.-B. Riks- och Allm. Telefon Hamnanrop "LUNDSTRÖMS"

Detthowska Småskoleseminariet.

Kursen tvåårig. Examensrätt. Inträdesfordringar: goda folkskolekunnskaper, fyllda 16 år. Inträdesprövning (säkrast) den 3 juni eller den 4 sept. Terminsafg. I 75 kr, II 100 kr. Ansökan till Eriksbergsgatan 10, Stockholm. **Alma Detthow.**

Rektor Laurells Skolhem

i Värmland emottager som vanligt skolungdom under sommaren för ferieläsning och lantvistelse. Effektiv undervisning i alla elementarskolans ämnen. Gossar få deltaga i landbrukets skötsel, flickor i allehanda hushållsgöromål, konservering o. d. under fackskolebildad lärarinna. Frisk, vacker trakt med skog och sjö (Vänern). Goda bad. Tillfälle till fiske- och segelturer, fotboll och annan sport. Gott piano finnes. Rikstelefon. OBS! Även andra helpensionärer än skolungdom emottages i mån av utrymme. Vidare meddelar Rektor E. Laurell, Vike pr Kristinehamn.

Edla Carlssons Privathotell rekommenderas. Elektr. belysning och Rikst. i alla rum. Rum fr. 2 kr. **Frukost o. Supéer serveras. Birgerjarlg. 8, Stockholm** (röd, grön o. gul spåravn stannar vid porten). Riks. 44 01, 72 59. Allm. 125 39, 195 1

Värmlands Eda bad- och vattenkuranstalt

m. järnkälla, belägen i en synnerligen naturskön, torr och sund trakt. Post- och järnvägsstation Charlottenberg, 9 tim. järnvägsresa fr. Sthlm., 8 tim. fr. Göteborg - direkt vagn. Säsong 10/6-20/8. Utm. bad ss. Nauheimer m. flytande kolsyra, gytje- o. tyålmassage samt tallbarrsbad. Fullst. kallvattenkur, sol- och strandbad. Massage, gymnastik och helhetsbehandling. 1:stklassigt bord, även vegetariskt. Goda badar. Läkare dr Julia Kinberg, Stockholm, Gymnastikdirektör Elsa Bergschöld, Verkst. direktör Doktorinnan Gerda Grill.
Obs! Lungsotspatienter mottagas icke.

Å Fackskolans landtgård,

ges under sommaren en kurs i landt-hushåll på 3 mån. Anmälan snarast möjligt. Utförligt program sändes på begäran portofritt. Adress Fackskolan för huslig ekonomi, Uppsala.

Det treåriga gymnasiet vid Lunds fullständ. läroverk för flickor

börjar sitt nionde läsår med allmänt utrop onsdagen den 30 augusti kl. 1:30 em. Dimissionsrätt. Fullständig realskoleexamen, goda betyg från flickskolans sjunde klass eller godkänd inträdesexamen berättigar till inträde i första ringen. Inträdesöfningar i början af juni eller den 28 och 29 augusti. Från och med höstterminen 1916 nya, förstklassiga lokaler i läroverkets nybyggna id vid Clementstorget. Närmare upplysningar, jämväl anvisning på inackorderingsställen, meddelas af gymnasiet studierektor, Läroverksadjunkten Fil. Lic. Birger Sjövall, Magnus Stenbocksgatan 10, 2 tr. Rikst. 651.

Vi söka

en pålitlig man, bosatt hvar som helst och med hvilken som helst sysselsättning, för att i frågavardande stad med omejd kunna upprätta filial. Ingen butik. Månatlig inkomst 300 kr. Skrif till **L a m b e r t y & C o.** Zeist 10 (Holland). (Brefporto 20 öre).

M. ZADIGS Barn-Puder med Lanolin
Bästa medel mot hudlöshet hos småbarn.
M. Zadig, Malmö.
H. M. Konungens Hofleverantör

Barnsköterske-kurs

vid **Flensburgska Vårdanstalten** för späda barn i Malmö

börjar den 1 sept. 1916. Kursen är ett-årig. Ansökningshandlingar torde insändas snarast och senast före nästkommande juli månads utgång till anstaltens öfverläkare. En elevplats är för närvarande ledig att omedelbart tillträda. För antagande till elev fordras med läkarebetyg styrkt godt hälsotillstånd, fyllda 18 år och elementarskoleutbildning eller motsvarande skolbildning (betygsafskrift) samt rekommendationer af två trovärdiga personer. Afgiften 150 kr. erlagges vid antagningen. Närm. upplysningar meddelas af **Husmodern. ÖFVERLÄKAREN.**

6,928,000 kr. skola utlottas å 1898 års Stockholms Teater-premieobligationer. Dragnin den 2 Juni och är högsta vinsten

10,000 kr.
För endast 75 öre

erhålles kontrakt med ensam vinsträtt å en obligati., för kr. 3:75 å fem st. för kr. 5 å sju st. o. för kr. 10.- å femton obligationer. Om minst 5 nummer tagas, portofritt o. dragningslista. Numren i detta ovanligt fördelaktiga lotteri äro starkt efterfrägade. Skynda på så Ni hinner med. Beställningar insändas till **OBLIGATIONSKONTORET, Stora Nygatan 19-27, Malmö.**

Idun utgives denna vecka i A och B.

KORSETT-NYHETER

"Sonja"-Korsetten.

Denna korsett är en s. k. halvkorsett och benämnes för **"Hälsolivet System"** (vita korsett); är försedd med uttagbara fjädrar och knäppes fram till m knäppar. Lämpligaste korsett för damer som ej tåla tryck av planschett och fjädrar, Praktiska korsetter, som lätt kunna tvättas.

Sonja C. Prima parkumvävnad, vit och silvgrå. Kr. 2.85.

Sonja D. Prima batist vit och ljusblå Kr. 4.65. Försedd med strumphällare fram till.

Vi föra dessutom en mängd olika modeller i Snörliv och Reformliv, Gördlar och Brösthållare. Alla välisittande och moderna modeller. - Vår illustr. priskurant inneh. 30 olika korsetter sändes gratis och franco.

Kyrkog. 32 - **A. JÖNSSON & C:o** - Göteborg

Reformlivet "Hygiéne"

(Röda korset)

Detta reformliv är av läkare rekommenderat såsom det mest hygieniska. Är försedd med uttagbara fjädrar fram till.

Hygiéne C. Prima parkumvävnad silvgrå passande för flickor. Kr. 1.75.

Hygiéne D. Prima kypertrell, vita och ljusblå Kr. 2.35.

Hygiéne A. Prima varpsatin silvgrå. Kr. 3.25.

Hygiéne B. Extra prima batist, vit. Kr. 4.25.

